

**SIGORTA
TAHKİM
KOMİSYONU**

HAKEM KARAR DERGİSİ

Nisan - Haziran 2011

Sayı : 6

İçindekiler

I. Kasko Poliçesinden Doğan Uyuşmazlıklar Hakkındaki Kararlar.....	1
04.04.2011 Tarih ve K-2011/268 Sayılı Karar	1
04.04.2011 Tarih ve K-2011/258 Sayılı Karar	3
25.04.2011 Tarih ve K-2011/319 Sayılı Karar	9
22.04.2011 Tarih ve K-2011/308 Sayılı Karar	11
II. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Poliçesinden Doğan Uyuşmazlıklar Hakkındaki Kararlar	14
01.04.2011 Tarih ve K-2011/262 Sayılı Karar	14
11.04.2011 Tarih ve K-2011/271 Sayılı Karar	16
III. Diğer Sigorta Branşlarına İlişkin Uyuşmazlıklar Hakkındaki Kararlar.....	19
04.04.2011 Tarih ve K-2011/259 Sayılı Karar	19
16.05.2011 Tarih ve K-2011/389 Sayılı Karar	23
30.05.2011 Tarih ve K-2011/433 Sayılı Karar	29
27.05.2011 Tarih ve K-2011/429 Sayılı Karar	32
22.04.2011 Tarih ve K-2011/306 Sayılı Karar	34
28.04.2011 Tarih ve K-2011/346 Sayılı Karar	39
01.04.2011 Tarih ve K-2011/261 Sayılı Karar	41

I. KASKO POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR

• 04.04.2011 tarih ve K-2011/268 sayılı Hakem Heyeti Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi E Ltd. Şti (Davacı) Sigorta Tahkim Komisyonu'na yaptığı 18.02.2011 tarih ve 2011/E-257-61 sayılı başvurusunda; BE plakalı aracının 12.12.2010 tarihinde uğradığı beyan edilen maddi hasara ilişkin olarak pertotal sayılan aracın sigorta kasko bedeli olan 46.500.-TL'nin ödenmesini talep etmektedir.

Değerlendirme

Somut olayda Heyetimize tevdi edilen davada taraflar arasındaki çekişmenin davaya konu aracın çalınması nedeniyle araç için ödenmesi gereken tazminat miktarına ilişkindir. Heyetimiz tarafından mevcut deliller ve konu hakkındaki yasal düzenlemeler kapsamında çekişme incelenmiştir.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

BE plakalı özel otomobil X Sigorta Şirketi tarafından 24.08.2010 tarihinde 25 poliçe no ile kasko sigortası poliçesi tanzim edilmiştir.

Sigorta poliçesinde sigorta bedeli 45.001.-TL ve LPG tesisatının da 1.500.-TL 'ye sigortalandığı belirtilmiştir. Ayrıca araç kasko rayiç bedelinin 44.450.-TL olduğu haricen Türkiye Noterler Birliği'nden tespit edilmiştir.

Trafik kazası 12.12.2010 tarihinde hava muhalefeti nedeniyle aracın kontrolü kaybedilerek önünde seyir halinde bulunan araca çarpma neticesinde oluşmuştur.13.12.2010 tarihli eksper raporunda aracın ağır hasar görmesi nedeniyle **pertonal olduğu belirtilmiş** ve piyasa değerinin hasarsız emsalinin 40.000.-TL olduğu tespit edilerek, aracın piyasa değeri ayrıca araştırılmıştır, 28.000-40.000.-TL arasında bir piyasa fiyat araştırılması yapılmıştır.

Araçta rehin olduğu Y Bankası Şubesi'nin 28.02.2011 tarihli yazısı ile muvafakat ettiği bildirilmiştir.

Aracın pert olduğu yani tam ziyaya uğradığı taraflarca tartışmasızdır. Araç da sigorta şirketinde bulunmakta olup, ayrıca bir sovtaj değerinden tenkis yoluna gidilmeyecektir.

Dava, kasko sigorta poliçesine dayalı tazminat istemine ilişkindir. Kasko sigorta poliçesi ile sigorta teminatı altına alınan riziko gerçekleştiği takdirde sigorta şirketinin ödemekle yükümlü olduğu tazminatın hesabında, rizikonun gerçekleştiği zamandaki aracın rayiç değerinin esas alınması TTK'nin 1299/2. maddesi ve kasko Genel Şartları 3.3.1.2 gereğidir. Sigorta poliçesinde gösterilen değer rizikosunun gerçekleşip gerçekleşmeyeceği ve ne zaman gerçekleşeceği önceden bilinmeyeceği için TSRSB (Türkiye Sigorta Reasürans Şirketleri Birliği)'nin her üç ayda bir yayınladığı liste esas alınarak sözleşmenin taraflarınca belirlenmiş referans bir değer olup, riziko gerçekleştiği takdirde mutlaka tazminat hesabına esas alınacak bir değer değerdir. Bu nedenle,

davacı sigortalının çalınan aracının sigorta poliçesinde gösterilen sigorta değerini talep etmesi mümkün değildir. Kaldı ki, poliçeye eklenecek kloz ile de bu değer, riziko tarihi itibarıyla rayiç değer altında kaldığı takdirde poliçe ile enflasyon korumasının verildiği durumlarda aşılabilir bir değerde olabilir. Nitekim yanlar arasındaki sigorta sözleşmesinde, riziko tarihindeki rayiç değeri aşmamak üzere enflasyon koruması verilmiştir. Keza TTK'nin 1299/2. maddesine paralel bir hüküm sigorta genel koşullarının B.3.3.1. B.3.3.4. maddelerinde de yer almıştır. Enflasyon klozuna göre % 8,87.-TL ÜFE artışının olduğu ve sigorta bedeline uyguladığımız zaman 50.624,55.-TL olduğu da ayrıca tespit edilmiştir. Ancak sigortacının sorumluluğu, eğer hasar (veya çalınma) anındaki piyasa değeri, bu toplamın altındaysa piyasa değeri kadar, piyasa değeri bu toplamın üstündeyse bu toplam kadardır.(Yargıtay 11 HD, E.06/3357, K. 07/11498, 20.09.2007 K. T)

Bu çerçevede somut olay da yapılacak iş, sigortalı aracın riziko tarihindeki gerçek değerinin ilgili sektörde faaliyet gösteren kuruluşlardan sorulup somutlaştırılması gerekmektedir. Buna göre Hakem Heyetimizce yapılan servis –internet piyasa araştırması LPG dahil piyasa fiyatı şöyledir;

- 36.500.-TL
- 36.500.-TL
- 35.000.-TL
- 37.500.-TL
- 35.000.-TL
- 37.300.-TL
- 37.500.-TL
-

Böylece, dava konusu araç için 37.000.-TL bedel ödenmesi uygundur.

Zararın Miktarı Yönüyle Yapılan İnceleme:

Aracın piyasa rayiç değerinin 37.000.-TL olduğunu kabul etmemiz gerekir.

Hüküm

- 1- Başvuru sahibi ' nin açmış olduğu hakem davasının kısmen kabul kısmen reddine,
- 2- 37.000.-TL 'nin Davalı Sigorta tarafından alınarak, başvuru sahibine ödenmesine,
- 3- Faiz talep edilmediğinden bu konuda karar verilmesine yer olmadığına,
- 4- Başvuru Sahibi Sigortalı tarafından ödenmiş olan 225.- TL başvuru ücretinin 180.-TL sinin davalı sigorta Şirketinden alınmasına, bakiyesinin başvuru sahibinin üzerinde bırakılmasına,
- 5- 18,40.-TL karar harcının davalı 'dan alınmasına,
- 6- Davacı avukatla temsil edilmediğinden davacı yararına avukatlık ücreti takdirine yer olmadığına,
- 7- Davalı avukatla temsil edilmediğinden davacı yararına avukatlık ücreti takdirine yer olmadığına,
- 8- 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30'uncu maddesinin 16'ncı fıkrası uyarınca, tarafların sundukları deliller, iddia ve cevaplar, dosya kapsamı incelenerek, 25.02.2011 tarihinde, tarafların yokluğunda tebliğden itibaren HUMK 533 'üncü maddesi temyiz sebepleri dahilinde temyizi kabil olmak üzere oy birliği ile karar verildi.

* * *

• **04.04.2011 tarih ve K-2011/258 sayılı Hakem Heyeti Kararı**

Başvuruda Belirtilen Talep

Uyuşmazlık talebinin konusu, X Sigorta A.Ş. tarafından düzenlenen 03.01.2010 – 03.01.2011 vadeli Kasko Sigorta Poliçesi ile sigortalı başvurucuya ait AY plakalı aracın 08.10.2010 tarihinde çalınması nedeniyle kasko sigorta bedelinin tazminine ilişkindir.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar ve Hukukî Dayanak

Taraflar arasındaki uyuşmazlık konusu, başvuru sahibinin, sigorta kuruluşuna Kasko Sigorta Poliçesi ile sigortalı AY plakalı aracın 04.10.2010 tarihinde çalınması olayının kasko poliçesi genel ve özel şartları uyarınca sigorta teminatı kapsamına girip girmediği noktasındadır. Konuya ilişkin olarak tarafımızdan sırasıyla tespit olunan hususlar gerekçeleri ile aşağıda açıklanmıştır:

Başvuru konusu AY plakalı araç, trafik sicil kaydına göre, başvuru sahibi S Ltd. Şti. adına kayıtlı olup, X Sigorta A.Ş. tarafından 03.01.2010-03.01.2011 dönemi için Kasko Sigorta Poliçesi ile 60.747,75 TL. bedel karşılığında sigorta güvencesine alınmıştır. Poliçenin başlığında da belirtildiği üzere poliçenin, tam kapsamlı kasko sigorta poliçesi olduğu ve Kasko Sigortası Genel Şartları'nda tanımlanan rizikoların tamamı için sigorta güvencesi verildiği hususu anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlık konusu kasko sigortalı AY plakalı aracın 04.10.2010 tarihinde çalınmış olduğu ve çalınma olayının, araç anahtarının sigortalı araç sürücüsünün rızası dışında ele geçirilmesi suretiyle gerçekleştirilmiş olduğu konularında taraflar arasında uyuşmazlık bulunmamaktadır.

Sigortalı araç sürücüsü, olay öncesinde aracını güvenli bir yere parketme konusunda, İGDAŞ görevlilerinden de yardım almak suretiyle gerekli özeni göstermiş ve aracını kilitlemiş ve beyanına göre, araç anahtarını montunun cebine koymuştur. Olayın, sürücünün belirttiği tarihte ve belirttiği şekilde meydana gelmiş olduğu hususu, Spor Salonu'nun güvenlik kameraları kayıtlarından oluşturulan, dosyada mübrez CD kaydından anlaşılmaktadır. İGDAŞ teknisyeni R'in bilgisine başvuru ifadesinde; *olay günü, saat 18.55 sırasında basketbol maçı izlemek için Cola Turka Arena Spor Salonu önüne aracı ile gelen (sigortalı araç sürücüsü) T'in, aracını parketme konusunda kendisinden yardım istediğini; kendisinin, adı geçen sürücüye yer gösterme konusunda yardım ettiğini ve maç günü araçlardan hırsızlık olayının çokça olması sebebiyle aracında değerli eşya bırakmaması konusunda sürücüyü uyardığını, sürücünün bunun üzerine aracını parkettikten sonra tekrar gidip kilitleyip kilitlemediğini kontrol ettiğini ve daha sonra spor salonuna girdiğini; kendisinin saat 19.00 sıralarında göreve gittiğini, aynı gün saat 19.25 sıralarında işyerine geri geldiğinde, AY plakalı aracı parkedildiği yerde görmediğini; bu durumda, sürücünün spor salonundan erken ayrılmış olabileceğini düşündüğünü, ancak kısa bir süre sonra sürücünün yanlarına gelerek aracının çalınmış olduğunu söylediğini* beyan etmiştir. Spor salonunun güvenlik kameralarına ilişkin CD kaydı, müşteki/mağdur ifade tutanağı ve bilgisine başvuru İGDAŞ görevlisinin ifade tutanakları birlikte incelendiğinde; İGDAŞ görevlisi ile sigortalı araç sürücüsünün ifadelerinin birbiriyle ve CD kaydıyla uyumlu olduğu; bu durumda olayın, beyan edildiği şekilde meydana gelmiş olduğu hususunun kabulü gerektiği görüşüne varılmıştır.

Dosyada mübrez belge ve tutanaklardan, sigortalı araç sürücüsünün olayın hemen akabinde resmi mercilere başvurarak aracın çalındığını ihbar etmiş olduğu hususu sabittir. Sürücünün vaki başvurusu üzerine, İstanbul C. Başsavcılığı'nca kasko sigortalı aracın çalınması olayı ile ilgili olarak soruşturmanın yürütüldüğü ve olayın üzerinden 4 ay geçmiş olmasına rağmen aracın bulunamadığı ve failin tespit edilemediği, onaylı evrak fotokopileri celbedilen Savcılık soruşturma dosyası kapsamında Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün 16.01.2011 tarihli yazısından anlaşılmıştır.

Kasko Sigortası Poliçesi Genel Şartları'nın 3.3.3.2 maddesi ile; çalınmış olan aracın bulunması için ilgili makamlarca yapılan araştırmalar 30 gün içinde sonuç vermediği takdirde, sigortalı, durumu ilgili makamlara başvurduğunu belgelemek suretiyle, sigortacıya bildirmesi gerektiği hususu düzenlenmiş olup; uyuşmazlık konusu olayda, rizikonun varlığı resmi kayıtlarla sabittir. Başvuru sahibince rizikonun gerçekleşmiş olduğu kanıtlanmış ve sigorta kuruluşuna süresi içinde ihbarda bulunulmuştur.

Rizikoyu doğuran olayın, araç anahtarının, sürücünün rızası dışında ele geçirilmesi sonucu meydana geldiği konusunda uyuşmazlık bulunmamaktadır. Uyuşmazlık, somut olayda aracın anahtarı kullanılmak suretiyle çalınması halinin teminat kapsamında olup olmadığı konusunda toplanmaktadır.

Sigorta kuruluşunca; uyuşmazlık konusu kasko poliçesinde aracın anahtar kullanılarak çalınması durumu ile ilgili olarak özel bir klozun poliçeye dercedilmiş olduğu ve sözkonusu kloz metninde *“Sigortalı araç anahtarlarının gasp sonucunda ele geçirilmesi yoluyla aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi, Araç anahtarlarının, sigortalının veya aracı kullanımına tahsis ettiği kişinin kendi ev veya işyeri niteliğindeki kapalı ve kilitli bir mekanda muhafazası esnasında, bu mekana; kırma, delme, yıkma, devirme, zorlama, öldürme, yaralama, zor ve şiddet kullanarak veya tehditle ya da araç gereç veya bedeni çeviklik sayesinde tırmanmak suretiyle ele geçirilerek aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi (halinin) teminat kapsamına alındığı”* hususları belirtilerek; esasen, sigortalı araç anahtarları kullanılarak aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüsü sonucu meydana gelecek ziya ve hasarların Kasko Sigortası Genel Şartları Uyarınca poliçe teminatı dışında bırakıldığı, araç anahtarı kullanılarak çalınma veya çalınmaya teşebbüs sonucu meydana gelen ziya ve hasarların poliçe teminatı kapsamında olmasının istisna kılındığı ileri sürülmüştür. Kasko Poliçesi Genel Şartlarının “Ek sözleşme ile Teminat Kapsamına Dahil Edilebilecek Zararlar” başlıklı A.4.4 maddesinin 11. Bendinde, *“araç anahtarının ek sözleşmede belirtilen haller sonucunda ele geçirilmesi suretiyle aracın çalınması ve çalınmaya teşebbüsü sonucu meydana gelecek ziya ve hasarlar”*ın, taraflarca ek sözleşme yapılarak poliçeye dahil edilebileceğinin kararlaştırıldığı; buna göre; sigortalı araç anahtarının gasp veya sigortalıya veya aracın kullanımını tahsis ettiği kişiye ait ev veya işyeri gibi kapalı bir mekana zorla, delme, kırma vb. yöntemle veya bedeni çeviklik sonucu tırmanmak vs. yolu ile girilmek suretiyle çalınması sonucu aracın çalınmasının veya çalınmaya teşebbüs edilmesi halinin özel kloz ile istisna edildiği; araç anahtarının bu iki hal dışındaki olaylar sonucunda ele geçirilmesi sureti ile aracın çalınmasının poliçe genel ve özel şartları uyarınca sigorta teminatı dışında tutulduğu ve olayda, araç anahtarının şikayetçinin montunun cebinden haberi olmaksızın alınması nedeniyle, meydana gelen olayın poliçe özel klozunda tanımlandığı gibi, kapalı bir mekandan zorla girilerek çalınması olmadığı gibi, gasp olarak da değerlendirilemeyeceğinden bahisle talebin reddi gerektiği hususu ileri sürülmüştür.

Konu, TTK.nun ve 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu'nun ilgili hükümleri, Kasko Sigortası Poliçe Genel ve Özel Şartları açısından değerlendirildiğinde;

TTK.nun 1281. maddesi ile; sigortacının, ilke olarak harp ve isyan dışında bütün hasarlardan sorumlu olduğu hususu düzenlenmiş bulunmaktadır.

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 11/4 maddesi ile de; "Sigorta sözleşmelerinde kapsam dahiline alınmış olan riskler haricinde, kapsam dışı bırakılmış riskler açıkça belirtilir. Belirtilmemiş olan riskler teminat kapsamında sayılır" hükmü getirilmiştir.

Kasko Poliçesi Genel Şartları'nın A.1 maddesi ile; işbu sigorta ile sigortalının, karayolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz taşıtlardan, römork veya karavanlar ile iş makinelerinden ve lastik tekerlekli traktörlerden doğan menfaatinin;

a) *Aracın karayolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz taşıtlarla müsademesi,*

b) *Gerek hareket gerek durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit veya hareketli bir cismin çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazalar,*

c) *Üçüncü kişilerin kötü niyet veya muziplikle yaptıkları hareketler,*

d) *Aracın yanması,*

e) *Aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi*

dolayısıyla ihlali sonucu uğrayacağı maddi zararların sigorta güvencesine alınmış olduğu hususu ile teminatın yukarıda belirtilen tüm riziko grupları için verilmemesi durumunda poliçe başlığının –en az 14 punto büyüklüğünde harflerle yazılmak koşuluyla- "DAR KAPSAMLI KASKO SİGORTA POLİÇESİ" şeklinde yazılacağı hususu emredici olarak düzenlenmiştir.

Genel Şartların A.4. "Ek Sözleşme ile Teminat Kapsamına Dahil Edilebilecek Zararlar" başlığı altında 12 bent halinde tadadi olarak sayılan hallerin de poliçede yer alması durumunda, poliçe başlığının "TAM KASKO SİGORTA POLİÇESİ" olarak yazılacağı ve poliçede, bu Genel Şartlarda sigorta teminatının kapsamına ilişkin olarak belirtilen ifadeler dışında ifade kullanılmayacağı hususu ile, A.5 maddesinde teminat dışında kalan hususlar 11 bent halinde tahdidi olarak sayılmış ve emredici olarak düzenlenmiş bulunmaktadır.

X Sigorta A.Ş. tarafından düzenlenen uyuşmazlık konusu Kasko Sigorta Poliçesinin, genel şartlarda tanımlanan "Tam Kasko Sigorta Poliçesi" olduğu ve genel şartlarda belirtilen tüm riziko grupları için teminat verilmiş olduğu hususu açıktır.

X Sigorta A.Ş. vekilince ileri sürüldüğü üzere; Genel Şartlar'ın A.4. maddesi ile "Ek Sözleşme İle Teminat Kapsamına Dahil Edilecek Zararlar" başlığı altındaki riziko tanımlamaları arasında yer alan A.4.4.11 maddesi ile getirilen, "Araç anahtarının ek sözleşmede belirtilen haller sonucunda ele geçirilmesi suretiyle aracın çalınması ve çalınmaya teşebbüsü sonucu meydana gelecek ziya ve hasarlar"ın teminat kapsamında olacağına ilişkin düzenleme ile; araç anahtarının ele geçirilmesi suretiyle aracın çalınması durumunun poliçe genel şartları ile istisna kılındığı ve ancak ek sözleşmede belirtilen haller dışında araç anahtarının ele geçirilmesi sonucunda gerçekleşen aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüsü sonucu meydana gelecek ziya ve hasarlar sigorta teminatına

girdiği; araç anahtarının poliçe özel klozunda yazılan haller dışında başka bir şekilde ele geçirilmesi sonucunda aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi halinin sigorta teminatına girmeyeceği yönündeki görüş, “Maksimum Kasko Sigorta Poliçesi” adı altında düzenlenen poliçenin, genel şartlarda tanımlanan “Tam Kasko Sigorta Poliçesi” olması sebebiyle teminatın, tüm riziko grupları için verilmiş olması ve aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi halinin Poliçe Genel Şartları’nın A.1.1/e maddesi ile sigorta teminatı kapsamına alınmış olması, A.1.5 maddesi ile teminat dışında kalan hallerin tahdidi olarak belirtilmiş ve poliçede sigorta teminatının kapsamına ilişkin olarak genel şartlarda belirtilen ve yukarıda sıralanan ifadeler dışında ifade kullanılmayacağına ilişkin emredici düzenleme karşısında kabul edilemez.

Kasko Sigortası Poliçe Genel Şartları’nın “Teminat Dışında Kalan Zararlar” başlıklı A.5 maddesinde tahdidi olarak sayılan haller arasında uyuşmazlık konusu olay bulunmamaktadır. Ayrıca, A.1.5.6 maddesinde ise, sigortalı aracın, sigortalının kastı veya sigortalının fiillerinden sorumlu olduğu kimseler veya birlikte yaşadığı kişiler tarafından kaçırılması veya çalınması nedeniyle meydana gelen zararlar düzenlenmiş olup; bunun dışında aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi hali A.1.1/e maddesi dolayısıyla teminat kapsamına alınmıştır. Dolayısıyla; Genel Şartlar’ın A.1.4.4.11 maddesi ile *“araç anahtarının ek sözleşmede belirtilen haller sonucunda ele geçirilmesi suretiyle aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüsü sonucu meydana gelecek ziya ve hasarlar”*ın sigorta teminatı kapsamına ek sözleşme ile alınabileceğine ilişkin hüküm, aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüsünün teminat kapsamında olduğunu düzenleyen emredici nitelikteki A.1.1, teminat dışındaki halleri tahdidi olarak sayan A.1.5 emredici hükümlerini bertaraf edici nitelikte olmadığı gibi; poliçeye dercolunacak özel kloz ile emredici nitelikteki genel şartların aksinin kararlaştırılması sözkonusu edilemeyeceğinden, sigorta kuruluşu vekilinin uyuşmazlık konusu olayın, *“araç anahtarının gasp sonucunda ele geçirilmesi yoluyla aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi veya araç anahtarının, sigortalının veya aracı kullanmasına tahsis ettiği kişinin kendi ev veya işyeri niteliğindeki kapalı veya kilitli bir mekanda muhafazası sırasında, bu mekana kırma, delme, yıkma, devirme, zorlama, öldürme, yaralama, zor ve şiddet kullanarak veya tehditle ya da araç gereç veya bedeni çeviklik sayesinde tırmanmak suretiyle ele geçirilerek aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüs haline girmemesi nedeniyle, gerçekleşen rizikonun teminat dışında kaldığı yönündeki savunması, Heyetimizce kabul görmemiştir.*

Sigorta sözleşmeleri, çift taraflı edim ve borç yükleyen sözleşmelerden olup; karşılıklı güven esasına dayalı olarak kurulduğu bir gerçektir. Uyuşmazlığın çözümünde, sözleşme hükümleri değerlendirilirken, çift taraflılık ve karşılıklı güven ilkelerinden hareketle, sözleşmenin kuruluşu sırasında tarafların ne amaçladıklarının, sözleşmeyi hangi amaçla yaptıklarının incelenmesi; bir başka anlatımla, “lafza göre yorum ilkesi”nin mi, yoksa “amaca göre yorum ilkesi”nin mi uygulanacağı önem taşımaktadır. Hakem Heyetimiz, uyuşmazlığın çözümünde, sigorta sözleşmelerin çift taraflı edim ve borç yükleyen özelliği ve karşılıklı güven ilkesine dayandığı gerçeğini gözönünde bulundurarak, “amaca göre yorum” ilkesini benimseyerek, tarafların sözleşmeyi yaparken güttükleri amacın dikkate almış ve sigorta ettirenin, “Maksimum Kasko/Tam Kasko Poliçesi” yaptırmaktaki amacının, aracın anahtarının ele geçirilerek çalınması hali için de sigorta güvencesi almak olacağı kanaatini benimsemiş; aksi halde, dar yorumla, özel şartta tanımlanan iki hal dışında gerçekleşecek rizikolar için bu türden bir teminat almaksızın sözleşmeyi yaptığını kabul etmenin mümkün olamayacağı sonucuna varmıştır. Kaldı ki; TTK.nun 1281. maddesi de, kasko sigorta sözleşmesi teminatının genel şartların emredici nitelikteki hükümleri doğrultusunda yapılmış olduğunun kabulü gerektiğini mümkün ve zorunlu kılmaktadır.

Poliçede araç anahtarının gasp sonucu ele geçirilmesi hali ile anahtarın sigortalıya veya aracın kullanımının tahsis edildiği kişiye ait ev veya işyerinden çalınması hali düzenlenmiş olmakla

birlikte; araç anahtarının sigortalı veya aracı kullanımına tahsis ettiği kişinin üzerinden çalınması hali açıkça teminat dışında bırakılmamıştır. 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 11/4 maddesi ile; *“Sigorta sözleşmelerinde kapsam dahiline alınmış olan riskler haricinde, kapsam dışı bırakılmış riskler açıkça belirtilir. Belirtilmemiş olan riskler teminat kapsamında sayılır”* hükmü düzenlenmiş olup; aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesinin teminat kapsamında olduğuna ilişkin emredici nitelikteki genel şart karşısında araç anahtarının sigortalı veya aracı kullanımına tahsis ettiği kişinin üzerinden çalınması hali açıkça teminat dışında bırakılmadığından ve esasen bu yöndeki bir özel şart geçerli olamayacağından, Heyetimizce, gerçekleşen rizikonun sigorta teminatı kapsamına girdiği sonucuna varılmıştır.

Öte yandan, sürücünün olayda aracı güvenli bir yere parketmek için gerekli dikkati ve özeni gösterdiği, aracını kilitlediği ve tekrar kontrol ettiği ve anahtarını montunun cebine koymak suretiyle kendinden beklenen tedbiri yerine getirdiği açıktır. Bu nedenle; *“sürücünün anahtarı düşürmüş olabileceği”* ve bu nedenle olayın poliçe genel ve özel şartlarında sayılan haller kapsamına girmediği yönündeki itirazın dayanağı da varit görülmemiştir.

Zarar Tutarı :

Uyuşmazlığa konu kasko sigortalı AY plakalı araç, beyana göre 73.000 km'de olup, taraflarca bildirilen hasarı bulunmamaktadır. Poliçe özel şartları gereği, çalınma halinde, aracın poliçede belirlenen teminat limitini geçmemek üzere, riziko (çalınma) günündeki gerçek değerinin tazmin edileceği özel şart ile kararlaştırıldığından, aracın çalınmanın gerçekleştiği Ekim 2010 tarihi itibarıyla emsallerinin ikinci el piyasa rayiç değeri internet ortamında araştırılarak tespit edilen 57.500,00 TL. tutar, tazmini gereken hasar miktarı olarak kabul edilmiştir.

Sonuç

Gereğeleri yukarıda açıklandığı üzere; Hakem Heyetimizce, tarafların iddia ve cevapları ile toplanan ve sunulan delillere göre, araç üzerinde rehin hakkı sahibi ve sigorta poliçesinde dain-i mürtehin konumunda bulunan dava dışı Y BANK Şubesinin, tazminat tutarının sigorta ettirene ödenmesine ilişkin muvafakati uyarınca, sigorta kuruluşunun başvurunun husumet yönünden reddine ilişkin itirazının, reddi ile talebin kısmen kabul ve kısmen reddine karar verilmiştir.

Hüküm

1. Başvuru Sahibi S Limitet Şirketi talebinin kısmen kabul ve kısmen reddi ile; 57.500,00 TL. hasar tazminatının Sigorta Kuruluşu X Sigorta Anonim Şirketi'nden alınarak Başvuru Sahibi S Limitet Şirketi'ne ödenmesine,
2. Başvuru sahibi S Limitet Şirketi, başvuru dilekçesinde faiz talep etmediğinden, HUMK'nun 74'üncü maddesi uyarınca talebe bağlı kalınarak faiz hususunda hüküm kurulmasına yer olmadığına,
3. Başvuru sahibi S Limitet Şirketi'nin sarf etmiş olduğu 225,00 TL. tutarındaki başvuru harcının, %95 kabul ve ret oranına göre 213,75 TL.nin aleyhine başvuru yapılan Sigorta Şirketi X Sigorta Anonim Şirketi'nden alınarak, Başvuru Sahibi S Limitet Şirketi'ne ödenmesine, fazlaya ilişkin masrafın Başvuru Sahibi S Limitet Şirketi üzerinde bırakılmasına,
4. Sigorta Kuruluşu X Sigorta Anonim Şirketi kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden, uyumsuzluğun kısmen reddi sebebiyle ve sigorta kuruluşu vekilinin mesaisi dilekçe yazımından ibaret olmakla, 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu hükümleri uyarınca Sigorta Kuruluşu X Sigorta Anonim Şirketi vekili yararına 1.100,00 TL. avukatlık ücretinin, Başvuru sahibi S Limitet Şirketi'nden alınarak Sigorta Kuruluşu X Sigorta Anonim Şirketi'ne ödenmesine,
5. Kararımızın dosya ile birlikte Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 532 ve 533'üncü maddeleri uyarınca gerekli işlemlerin yapılması için yetkili mahkeme kalemine tevdiine,
6. 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30'uncu maddesinin 12'nci fıkrası uyarınca 04.04.2011 tarihinde miktar itibariyle temyizi kabil olmak üzere oybirliği ile karar verildi. 04.04.2011

* * *

GERİ

• **25.04.2011 tarih ve K – 2011/319 sayılı Hakem Kararı**

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi dilekçesinde, Davalı Sigorta Şirketine kasko sigorta poliçesi ile sigortalı bulunan FB plakalı aracında 13.01.2011 tarihindeki trafik kazası sonucunda meydana gelmiş bulunan 9.274.03.- TL lık hasar tutarının Sigorta Şirketinden tahsili talebidir.

Değerlendirme

Dosya içersinde kazanın oluşunu gösteren CD bulunmakta olup bu CD nin izlenmesinde Başvuru sahibine ait aracın kaymayarak duvara çarptığı ve kaza yerinde hiç durmadan sürücünün de aşağıya hiç inmeden yoluna devam ettiği görülmüştür.

Kaza Sigorta Şirketine 14.01.2011 tarihinde ihbar edilmiş aynı günde araçtaki hasarın tespiti için eksper görevlendirilmiştir.

Eksper tarafından Sanayi Sitesindeki Ü Otomotiv’de araç üzerinde yapılan ekspertizde :

Parça bedeli	; 7.774.03.-
İşçilik ücreti	: <u>1.500.00.-</u>
Toplam	9.274.03.- TL
KDV	<u>1.669.33.-</u>
	10.943.36.- TL lık hasar tespit edilmiştir.

Araçtaki hasarlı olan yerlere de bakıldığında; ön kısmından hasarlı olduğu, ön tampon, Motor kaputu, motor, sol far, ön pancur, radyatör, klima motorunun hasarlanmış olduğu tespit edilmiştir. Bu hasarlı yerlere göre aracın sürülerek götürülmüş olması halinde motorunun yanmasına sebebiyet verilecektir. Buna göre de aracın bulunduğu yerden kullanılarak götürülmemesi gerektiği tespit edilmiştir.

Mal sigortası türlerinden olan kasko sigortası poliçesinin teminat kapsamını belirleyen Poliçe Genel Şartları'nın A-1. maddesine göre gerek hareket, gerekse durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit veya hareketli bir cismin çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, müsademesi, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazalar ile üçüncü kişilerin kötü niyet ve muziplikle yaptıkları hareketler, aracın yanması, çalınması veya çalınmaya teşebbüs sonucu oluşan maddi zararlar teminat kapsamındadır.

Diğer taraftan, T.Ticaret Kanununun 1282. maddesi uyarınca sigortacı, geçerli bir sigorta ilişkisi kurulduktan sonra oluşan rizikolardan sorumlu olduğu gibi, aynı Yasa'nın 1281. maddesi hükmüne göre, kural olarak rizikonun teminat dışında kaldığına ilişkin iddianın öncelikle sigortacı tarafından kanıtlanması gerekmektedir.

Sigortacının kazanın ihbar edildiği şekilde olmadığını somut delillerle kanıtlanması halinde ise, bu kez ispat külfeti yer değiştirmekte ve sigorta ettiren hasarı doğuran kazanın başka bir şekilde gerçekleştiğini ve hasarın teminat dahilinde olduğunu kanıtlama yükümlülüğü doğmaktadır.

X Sigorta Şirketi araç sürücüsünün kaza anında alkollü olması nedeniyle olay verinden kaçtığı iddia etmektedir.

Talep sahibi ise kazaya asfalttaki gizli buzlanmanın neden olduğunu ileri sürmüştür. Taraflar bu iddialarını ilişkin dosyaya belge ve/veya delil sunmamışlardır.

Talep sahibinin kazanın meydana gelişine alkolün değil asfalttaki gizli buzlanmanın yol açtığı iddiası üzerine kazanın olduğu tarihte İstanbul'daki hava durumu araştırılmıştır.

Buna göre İstanbul'da 13.01.2011 tarihinde hava bulutlu 7 – 12 derece arasında, 14.01.2011 tarihinde ise yağmurlu 7 – 12 derece arasındadır.

Bu hava duruma göre yolda buzlanma olmasının mümkün olmadığı sonucuna varılmıştır.

Yukarıda sunulan hukuki düzenleme çerçevesinde değerlendirme yapıldığında kazanın iddia edilen şekilde gizli buzlanma nedeniyle meydana gelebileceği, talep sahibinin kazanın oluş şekli konusunda iyi niyetli olarak doğru ihbarda bulunmamış olduğu tespit edildiğinden Kasko Poliçesi Genel Şartları'nın 1.5. maddesi ve T.Ticaret Kanununun 1292/3. maddesi uyarınca sigortalının talebinin reddine karar verilmiştir.

Karar

1 - Talep Sahibine ait olup X Sigorta A.Ş. tarafından kasko poliçesi ile sigortalanmış olan 34 FB 8094 plakalı araçta 13.01.2011 tarihindeki kaza sonucunda hasarın beyan edilmiş şekilde oluşmayacağı, talep sahibinin iyi niyet kuralları çerçevesinde doğru beyanda bulunmamış olduğu tespit edildiğinden Talep sahibinin talebinin reddine,

2 – Yatırmış olduğu başvuru harcının üzerinde bırakılmasına,

3 – X Sigorta A.Ş. vekille temsil edilmiş olduğundan ve vekili de uyuşmazlık için sadece bir cevap dilekçesi yazmış olduğundan Avukatlık Ücret tarifesinin 1.kısımının 1.bölümünün 4.bendi gereğince lehine 200.00.- TL avukatlık ücreti tayinine,

Kesin olarak karar verildi. 25.04.2011

* * *

GERİ

- **22.04.2011 tarih ve K- 2011/308 sayılı Hakem Kararı**

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi M'in dosya kapsamındaki talebi, ALY plakalı ve davalı nezdinde kasko sigortalı olan aracın, 31.10.2009 tarihinde davacının işyerinde meydana getirdiği maddi hasara ilişkindir. Başvuru sahibinin talebi 11.658,00 TL hasar tazminatının kendisine ödenmesidir. Başvuru sahibinin faiz talebi bulunmamaktadır.

Değerlendirme

Dosyamız kapsamında taraflar arasındaki uyuşmazlık, resmi tutanaklarla sabit olan ve gerçekleştiği taraflar arasında çekişmesiz olan rizikonun, ALY plakalı aracın riziko anındaki sürücüsünün alkollü olup olmadığı, kazanın resmi makamlara beyan edilmesinde sürücü değişikliği olup olmadığı ve bu anlamda araçtaki hasarın davacı tarafından talep edilene İhtiyari Mali Mesuliyet Sigortası kapsamında olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

Bu ihtilafı çözüme kavuşturabilmek için, öncelikle İhtiyari Mali Mesuliyet Sigortasını ve Genel Şartları'nı hatırlamakta fayda görüyoruz. İşbu Genel Şartlarda sigorta teminatının kapsamı aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

“ Sigorta Teminatının Kapsamı

Madde 1- Sigortacı, işbu poliçede gösterilen aracın kullanılmasından doğan ve Karayolları Trafik Kanununa ve Umumi Hükümlere göre aracın işletenine terettüp eden hukuki sorumluluğu ve bu poliçe teminat kapsamında olmak şartıyla Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası hadlerinin üzerinde kalan kısmını, poliçede yazılı hadlere kadar temin eder.”

Bu itibarla, bu sigorta araç işleteninin, hem Karayolları Trafik Kanunu hem de genel hükümlere göre altında bulunduğu hukuki sorumluluğu temin etmektedir. Bu sigorta türünde de, tıpkı Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortaları'nda olduğu gibi Karayolları Trafik Kanunu'nun 100. maddesinin yollamada bulunduğu aynı kanunun 95. maddesine göre sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller zarar görene karşı ileri sürülemeyecektir. Kanun koyucunun bu hükümlerle zarar gören üçüncü şahıslara korumak amacını güttüğü açıkça ortadadır. Bu konu Genel Şartlara aşağıdaki şekilde yansımıştır.

“Tazminatın Azaltılması veya Kaldırılması Sonucunu Doğuran Haller

Madde 4- Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller zarar görene karşı ileri sürülemez.

Ödemede bulunan sigortacı, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda sigortalıya rücu edebilir.

Sigortalıya başlıca şu nedenlerle rücu edilir:

a) (...)

b) (...)

c) ***Aracın, alkollü içkilerin etkisi altında olup güvenli sürme yeteneklerini kaybetmiş olan veya uyuşturucu veya keyif verici maddeler almış kişiler tarafından sevk ve idare edilmesi halinde sebebiyet verilen zarar ve ziyana ilişkin talepler,***

d) (....)

Başvuru sahibi, davalıya İhtiyari Mali Mesuliyet Sigortası ile sigortalı ALY plakalı aracın işyerine zarar verdiğini beyan ettiğine ve zararının kendi işyeri sigortası tarafından karşılanmayan kısmını davalı sigortacıdan talep ettiğine göre, zarar gören üçüncü kişi konumundadır ve davalı sigortacının yukarıya alıntıladığımız hüküm ve bunun altında yatan düşünce gereğince zarar verene dosyamız kapsamındaki gibi defilerini ileri sürebilme imkanı bulunmamaktadır.

Sürücü değişikliği iddiası bakımından da yukarıda açıklanan ilke gereği değerlendirmede bir değişiklik söz konusu olmayacaktır.

Davalı sigortacı zarar görenin zararını karşılamalı ve şartları oluşuyorsa ödediği bu tazminatı sigorta ettiren/akidine rücu etmelidir. Bu nedenlerle, davalının Savcılık Soruşturma dosyası ve sigorta ettirenleri tarafından aleyhlerine ikame edilen davanın sonucunun bekletici mesele yapılmasına yönelik itirazları yerinde görülmemiştir. Kaldı ki davalı, davacının işyeri sigortacısı tarafından aynı konuda yapılan rücu talebini tazmin etmiştir.

Davalı sigorta şirketinin zararın miktarına yönelik bir itirazı da bulunmamaktadır. Talep edilen zararın davalı nezdinde akdedilen sigorta poliçesi ile temin edilen 50.000,00 TL'den fazla olduğu işyeri sigortacısı olan Y Sigorta A.Ş. tarafından yaptırılan ekspertiz raporu ile sabittir.

Nitekim, bu raporda, davacının toplam zararı 67.582,25 TL olarak tespit edilmiş ancak eksik sigorta olduğu için davacıya 53.342,21 TL ödenmiştir. Sonrasında bunun 15.000,00 TL'lik kısmı Zorunlu Mali Mesuliyet, bakiye 38.343,00 TL'lik kısmı da huzurdaki davanın davalısı İhtiyari Mali Mesuliyet Sigortacısı tarafından karşılanmıştır.

Davacının talebi de, davalı sigortacı temin ettiği limit olan 50.000,00 TL'den davalı tarafından işyeri sigortacısına ödenen kısım düşüldükten sonra kalan olduğuna göre davacı tarafından talep edilen zararın miktarının da kadri marufunda olduğuna kanaat getirilmiştir.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Yukarıda ayrıntılı olarak izah edildiği üzere, dosya kapsamında yapılan incelemeler neticesinde, davacının zarar gören üçüncü kişi konumundaki işyeri sahibi olması ve ALY plakalı aracın davacının işyerine girerek zarar verdiğine ilişkin maddi vakanın çekişmesiz olması, resmi makamlar tarafından düzenlenen tutanaklar ile de maddi vakanın sabit olması ve zararın miktarına ilişkin bir itiraz söz konusu olmaması, davacının talebinin İhtiyari Mali Mesuliyet Sigortasından daha önce davacının işyeri sigortacısına ödenen kısım ile sigorta teminatı limiti arasında kalan rakam olması nazara alınarak zarar miktarının da kadri marufunda olması nedenleriyle, davacının talebinin davalı tarafından tazmin edilmesi gerektiği, daha sonra şartlarının oluştuğu ortaya çıktığında davalının kendi akidi sigorta ettirenine rücu etme ihtiyarına sahip bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç

Yukarıda izah edilen gerekçelerle;

a- Hakem davasının kabulüne, toplam 11.658,00 TL'nin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, başvuru sahibinin faiz talebi olmadığından faiz konusunda karar verilmesine yer olmadığına,

b- Davacı tarafından yapılan ve başvuru ücretinden ibaret olan toplam 100,00 TL'nin davalıdan alınarak davacıya ödenmesine,

c- Davacı kendisini vekil ile temsil ettirmediğinden vekalet ücreti konusunda karar verilmesine yer olmadığına,

d- Kararımızın dosya ile birlikte HUMK.'nun 532. maddesi uyarınca gerekli işlemlerin yapılması için yetkili Mahkemenin kalemine tevdiine,

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30'uncu maddesinin ilgili fıkrası uyarınca 22.04.2011 tarihinde miktar itibarıyla kesin olmak üzere karar verildi.

* * *

GERİ

II. KARAYOLLARI MOTORLU ARAÇLAR ZORUNLU MALİ SORUMLULUK (TRAFİK) SİGORTASI POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR

- **01.04.2011 tarih ve K-2011/262 sayılı Hakem Kararı**

Başvuruda Belirtilen Talep

05.09.2011 tarihinde meydana gelen trafik kazası nedeniyle Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (TRAFİK) Sigorta Poliçesi kapsamında ödenmeyen 14.000,- TL. hasar bedelinin tazmini istemidir.

Değerlendirme

:

X Sigorta A.Ş. tarafından düzenlenmiş 31.10.2009 – 31.10.2010 tarihleri arasında geçerli olmak üzere HBR plakalı hususi araç için düzenlenmiş Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi ile maddi hasarlarda ARAÇ BAŞINA 15.000,-TL limitle sınırlı olmak üzere teminat verilmiştir.

TTK.nun 1281/II. maddesi hükmüne göre; kural olarak rizikonun teminat dışı kaldığına ilişkin iddianın sigortacı tarafından kanıtlanması gerekir. Ancak bu kural ihbar yükümlülüğünün iyiniyet kurallarına uygun olarak gerçekleştirildiği hallerde geçerli olup, aynı yasanın 1290 ve 1292/son hükümleri uyarınca bu yükümlülüğün anılan ilke dışına çıkılarak kullanılması halinde rizikonun teminat dışı kaldığının ispatı sigortacıya ait olmayıp sigorta ettirene ait olduğunun kabulünün yasa hükümlerine uygun olduğu gibi, sözleşme hukukundaki menfaatler dengesinin sağlanmasının da gereği olduğu kabul edilmelidir.

Rizikonun gerçekleştiğinin, ihbar yükümlülüğünün doğru olarak yerine getirilip getirilmediği ve bu hususta hayatın olağan akışına uygun olarak ispat yükümlülüğünün ne şekilde etkileneceğinin belirlenmesi yönünden Yüksek Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 10.12.2001 gün ve 2001/6980 - 9723 sayılı İçtihadındaki kabul şekli de dikkate alınmak suretiyle 10.03.2011 günlü ara kararı gereğince bilirkişi incelemesi yaptırılmasına karar verilmiş ve buna ilişkin ara kararı Sigorta Tahkim Komisyonu aracılığı ile başvuru sahibi N'ye 17.03.2011, aleyhine başvuru yapılan sigorta kuruluşu X Sigorta A.Ş. ye 16.03.2011 tarihinde tebliğ edilmiş ise de, ara kararında tayin edilen 7 günlük kesin süre içinde başvuru sahibi tarafından bilirkişi ücretinin yatırılmadığı anlaşılmıştır.

Bilirkişi ücretinin yatırılması hususunda ara kararına uyulmamasının sonuçları da belirtilmek suretiyle başvuru sahibine kesin mehil verilmiş bulunduğundan, HUMK 159 ve 163. maddeleri hükümleri gereğince kesin mehilin yinelenmesi mümkün olmadığından hakem dosyası içinde mevcut delillere göre inceleme yapılarak sonuca ulaşılması gerekmiştir.

Sigorta sözleşmeleri kuruluşlarında, devamı sırasında ve gerekse rizikonun gerçekleşmesi aşamasındaki ihbar yükümlülükleri bakımından iyi niyet esasına dayalı sözleşme türlerindedir.

Dosyada mevcut 23.12.2010 tarihli X Ekspertiz Ltd. Şti. tarafından düzenlenmiş Oto Mecburi Mali Mesuliyet Ekspertiz Raporunda “*Sigortalı araç üzerindeki hasar yoğunluğu ile motosiklet üzerindeki hasar yoğunluğu karşılaştırıldığında, kazanın doğruluğu konusunda tam olarak kanaat getirilemediği ...aracın piyasa ikinci el rayiç değerinin 20.500,-TL si sovtaj değerinin 7.000,-TL si olarak hesaplanıp hasar tutarı olarak ise 13.500,-TL saptandığı*” açıklanmıştır.

Makine Yüksek Mühendisi O tarafından yapılan değerlendirme sonucunda düzenlenen 08.12.2010 tarihli raporda sonuç olarak; “HBR plakalı otomobil ile VJ plakalı motosiklete hasarın nitelik yönünden uyumlu olmadıkları, HBR plakalı otomobilde ki hasarın çok şiddetli bir darbe ve ezilme sonrası oluştuğu, VJ plakalı motosikletinde ağır hasarlı olduğu ancak otomobildekine eşdeğer darbe sonucu oluşmadığı, HBR plakalı otomobildeki hasarın iki motosiklet ile çok hızlı/şiddetli çarpışması ve motosikletlerin otomobilin motor kaputunun üzerine çıkması sonucu meydana gelebileceği, ancak söz konusu motosikletin VJ plakalı motosiklet olmadığı, kaza tespit tutanağında açıklanan ve taraflarca beyan edilen kazanın araçlardaki hasar ile uyummadığı ve doğru olmadığı kanaatine varıldığı” açıklanmıştır.

Dosya içinde bulunan Trafik Kaza tutanağı, kazanın oluş yerini gösteren fotoğraflar, Oto Mecburi Mali Mesuliyet Ekspertiz Raporu, Uzman O tarafından düzenlenmiş 08.12.2010 tarihli rapor içeriğine göre, iddia edilen trafik kazasına katılan araçların hasarlarının nitelik yönünden kazanın şekliyle uyumlu bulunmadığından, iyi niyet kurallarına uygun olarak yapılmayan hasar ihbarında olayın sigorta poliçesi teminatı kapsamı içinde meydana geldiğinin zarar-zıyan talebinde bulunan sigortalıya ait olacağından, bu durumda rizikonun sigorta poliçesiyle verilen teminat kapsamı çerçevesi içinde meydana geldiği hususunda başvuru sahibi tarafından herhangi bir kanıtta sunulmamış olduğundan ispat edilemeyen talebin reddine karar vermek gerekmiştir.

Sonuç

Yukarıda sunulan nedenlerle;

Zararlandırıcı olayla ilgili ihbar talep edilen zararlar uyumlu olmadığından ve bu durumda başvuru sahibinin üzerine düşen ispat külfetini yerine getirmediğinden talebin REDDİNE;

Hakem dosyası masraflarının Başvuru sahibi üzerinde bırakılmasına,

Aleyhine başvuru yapılan sigorta kuruluşu vekili için Avukatlık Asgari Ücret tarifesi gereğince tayin ve takdir edilen 1.680,-TL vekalet ücretinin başvuru sahibinden alınarak sigorta kuruluşuna ödenmesine,

18.40,- TL karar harcının Başvuru sahibi N’den tahsiline,

Sigortacılık Kanununun 30/12. maddesinin göndermesiyle her iki taraf içinde kesin olmak üzere 01.04.2011 tarihinde dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda karar verildi.

* * *

GERİ

• **11.04.2011 tarih ve K-2011/ 271 sayılı Hakem Kararı**

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuran tarafından, 02.02.2011 tarihli başvuru ile, talebe konu kaza ile ilgili X Sigorta tarafından istenen mobese kayıtlarının alınması için Cumhuriyet Savcılığı'na müracaat ettiğini ama sonuç alamadığını, 14.11.2010 tarihinde X Sigorta A.Ş.'ne hasar dosyası açtığını, eksper geldiğini, Tramer sonucunun olumlu çıktığını, aracı yaptırdığını, daha sonra kazanın uyuşmazlığından dolayı ödeme yapılmadığını, 1.068,00-TL zararın tazmini için komisyona müracaat ettiği beyan edilmiştir.

Değerlendirme

Taraflarca dosyaya sunulan 524 no'lu 07.10.2010/2011 vadeli Trafik Sigorta Poliçesinin tetkikinde, poliçenin sigortalı tarafının G olduğu, 1998 model UE plaka sayılı hususi otonun sigorta konusu araç olduğu, maddi kazalara karşı araç başına azami sorumluluk limitinin 17.500,00-TL olarak kayıtlandığı görülmüştür.

Dosyada mübrez kaza tespit tutanağına ve yazılı ifadelere göre kazaya karışan araçların ruhsatnameleri ve sürülerin ehliyetname fotokopileri içeriğine göre, kazaya karışan araçlardan G'a ait UE plaka sayılı aracın sigortalı araç olduğu, Kazaya karışan diğer TV plaka sayılı aracın da başvuran A'e ait olduğu görülmüş olup, Karayolları Trafik Kanunu'nun 91. maddesi gereğince araç maliki ve işleteni sıfatıyla G'in UE plaka sayılı aracın trafik sigortasını yaptırmış olduğu, sigortalı araçla kazaya karışan 3. şahıs konumundaki başvuran A'in de Karayolları Trafik Kanunu'nun 97. maddesi gereğince karşı aracın trafik sigortasından zararının tazmini için doğrudan başvuru hakkı bulunduğu anlaşılmalı, başvuranın aktif husumet sıfatının mevcut olduğu, G'nin ise husumete konu sigorta poliçesinin rizikoyu üstlenen tarafı olarak pasif husumet sıfatının bulunduğu anlaşılmıştır.

Mahalli Karakol ilgilileri tarafından hazırlanan 14.11.2010 tarihli Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağı ile, kazaya karışan araçların malik ve sürücü kayıtları ile kaza yeri ve araçlarının konumu gösterir kroki ve araçların hasar durumları ile ihlal edilen sürücü kusurları gösterilmiştir.

Sigorta şirketi tarafından yaptırılan tahkikata ilişkin raporda da taraf ve şahit beyanlarının konu kazanın yer, zaman ve oluş şekli olarak varlığını doğruladığı anlaşılmaktadır.

HUMK 295. maddesi gereğince yetkili memurlar tarafından görevleri dahilinde usulüne uygun olarak düzenlenmiş belgeler aksi sabit oluncaya kadar kesin delil sayılmaktadır.

Sigorta şirketi tarafından uyuşmazlığa konu kazanın belirtilen zamanda, yerde ve şekilde meydana gelmediğine dair, kaza tespit tutanağının delil kuvvetini şüpheye düşürecek veya ortadan kaldıracak bir başka delil ikame edilmemiş olduğundan, kazanın tespit tutanağında belirtilen yerde, zamanda ve şekilde meydana gelmiş olduğunun kabulü gerekmiştir.

Sigorta şirketi tarafından yaptırılan ekspertize ilişkin raporda, sigortalı aracın hasar fotoğraflarından yapılan incelemede, ön kısımdan çarpma olmasına karşın aracın tampon hasarı olmamasından dolayı kazanın oluş şekli hakkında kanaat oluşmadığı açıklanmış, bu kanaate istinaden sigorta şirketi tarafından yaptırılan araştırmaya ilişkin raporda, olay yeri ve zamanı ile oluş şekli hakkında farklı bir delil tespit edilememiş olduğu, ancak tahkikatı yürüten kişinin kendi edindiği kanaate göre hasar ile kaza arasında uyum görmediğini rapor ettiği görülmektedir.

Bu tahkikatta tahkikatı yürüten tarafından, sigortalı ve karşı araç malikinin ve olay yeri çevresindeki bazı görgü tanıklarının ifadesine başvurulmuş olduğu ancak hepsi tarafından kazanın ve oluş şeklinin doğrulandığı açıklanmıştır.

Kazanın ortaya konulan oluş şekli ve tutanağa geçen hasar durumları ile araçların hasarının uyumlu olmadığına ilişkin kanaati doğrulayacak ispat kuvveti olan bir delilin dosyaya sunulmadığı görülmektedir. Belirtilen sebeple sigorta şirketi tarafından ret gerekçesi yapılan hasar uyuşmazlığı iddiası ispatlanamamıştır.

Trafik Kazası Tespit Tutanağında yer alan olay yeri krokisi, taraf anlatımları doğrultusunda, sigortalı aracın, tek yönlü yolda ters yönde seyretmesinden dolayı, KTK'nun "Trafik İşaretlerine Uyma" başlıklı 47. maddesinin "c" ve "d" fıkralarına aykırı olarak trafik işaret levhaları ile gösterilen hususlara ve trafik güvenliği ve düzeni ile ilgili yönetmelikte gösterilen yasak ve zorunluluklara uyma yükümlülüğüne aykırı davrandığı, KTK'nun " Trafik Kazalarında Sürücü Kusurlarının Tespiti Ve Asli Kusur Sayılan Haller" başlıklı 84 maddesinin "b" bendindeki " taşıt giremez trafik işareti bulunan karayoluna veya bölünmüş karayolunda karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit,rampa ve bağlantı yollarına girme" düzenleme ile aynı maddenin son fıkrasındaki düzenleme ve Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin aynı madde başlıklı 157. maddesi düzenlemesi kapsamında 8/8 esasına göre tam kusurlu olduğu kabul edilmiştir.

Başvuran tarafından hasar onarım maliyeti olarak 1.068-TL nin tazmini talep edilmiş, onarım maliyetini göstermek bakımından da onarımı yapan tamir servisinden alınan yazılı beyan sunulmuştur.Bu beyana göre, parça bedeli 243,00-TL, İşçilik bedeli 825,00-TL olmak üzere toplam 1.068,00-TL onarım maliyeti olduğu açıklanmıştır. Sigorta şirketi tarafından yapılan ekspertize ilişkin raporda da parça bedelinin 243,98-TL, işçilik bedelinin ise 795,00-TL toplam onarım maliyetinin 1.038,00-TL olduğu parça ve işçilik bedelinin yaklaşık olarak birbiri ile uyumlu olduğu görülmüştür. Gerek ekspertiz raporunda gerekse tamirhane tarafından bildirilen onarım maliyetine KDV dahil olmadığından, Hazine Müsteşarlığı'nın 26.03.2002 tarihli 18953 sayılı genelgesi ile sigorta şirketleri tarafından ödenen tazminatların, zararın telafisine yönelik olmakla, buna ilişkin alımların piyasadan yapılacağı gözetilerek, kişinin mükellef olup olmadığına bakılmaksızın tazminat ödemelerinin KDV dahil yapılması öngörülmüş olmakla, yukarıda belirtilen parça ve işçilik maliyetlerine %18 KDV ilave edilmesi gerekmekte olup, talep edilen ve ekspertizde tespit olunan onarım maliyetine KDV ilave edildiğinde her halükarda talebin aşıldığı görülmekle, taleple bağlı kalınarak 1.068,00-TL'sinin kadri maruf tazminat miktarı olduğunun kabulü gerekmiştir.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

* Uyuşmazlığa konu olayda, kaza tarihini kapsayan geçerli bir sigorta poliçesinin mevcut olduğu,

* Başvuranın zarar gören 3. şahıs olarak KTK'nun 97.maddesi gereğince zarara sebebiyet veren aracın mali mesuliyet sigortası tarafı sigorta şirketinden doğrudan doğruya zararının giderilmesini talep edebileceği, hasarlanan aracın maliki sıfatıyla başvuranın aktif husumet sıfatının ve X Sigorta A.Ş.'nin de sigortalı araç işletenine KTK'nun 85. maddesi gereğince motorlu aracın işletilmesinden dolayı terettüp eden mesuliyeti KTK 91. madde gereğince sigorta eden taraf olarak pasif husumet sıfatının mevcut olduğu

* Uyuşmazlığa konu trafik kazasının mevcudiyeti, yeri, zamanı ve oluş şekli mahalli karakol yetkilileri tarafından hazırlanmış Trafik Kazası Tespit Tutanağı ile tespit edilmiş, sigorta şirketi tarafından yaptırılan araştırma tutanağı içeriği ve alınan taraf ve görgü şahidi beyanlarının da tespit yapılan kaza ile uyuştuğu açıklanmış olmakla, ret gerekçesi yapılan hasarın uyumsuzluğu

savunmasını destekleyen bir yasal delil ortaya konulamamış ve bu yöndeki iddia sigorta şirketince ispatlanmamıştır.

* Yukarıda değerlendirme bölümünde açıklandığı üzere, kazanın oluşumunda sigortalı şirkete sigortalı araç KTK'nun 47 ve 84. maddeleri gereğince tam kusurlu olduğu kanaatine varılmıştır.

* Talep edilen onarım maliyetinin sigorta şirketi tarafından araç üzerinde yaptırılan ekspertize ilişkin raporda tespit edilen onarım maliyeti ile uyumlu olduğu, KDV siz tespit edilen onarım maliyetine KDV dahil edildiğinde, ulaşan rakam talep edilen bedeli aştığından talep edilen 1.068,00-TL nin kadri maruf tazminat miktarı olduğu belirlenmiştir.

Sonuç

Yukarıdan beri açıklanan iddia, savunma ve taraf delilleri doğrultusunda yapılan değerlendirme ve gerekçeler doğrultusunda,

Başvuranın, araç hasarına ilişkin 1.068,00-TL talebinin kabulü ile X Sigorta A.Ş. tarafından A'ye ödenmesine,

Faiz talep edilmediğinden bu konuda karar verilemesine yer olmadığına,

Başvuran kendini vekille temsil ettirmemiş olduğundan vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

Başvuru sahibi tarafından yapılan 30,00-TL başvuru ücretinin X Sigorta A.Ş. tarafından başvuran tarafa ödenmesine,

5684 sayılı yasanın 30/12 maddesi gereğince, 11.04.2011 tarihinde kesin olarak karar verilmiştir.

* * *

GERİ

III. DİĞER SİGORTA BRANŞLARINA İLİŞKİN UYUŞMAZLIKLAR HAKKINDAKİ KARARLAR

• 04.04.2011 tarih ve K.2011/259 sayılı Hakem Heyeti Kararı (Makine Kırılması Sigortası)

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi A San. ve Tic.Ltd. Şti.vekili Av. A. tarafından 23.11.2010 tarihinde Sigorta Tahkim Komisyonu'na iletilen ve X Sigorta A.Ş. hakkındaki talebe konu uyuşmazlık konusu, adı geçen sigorta kuruluşu tarafından 18.09.2009 – 18.09.2010 tarihleri arasında Makine Kırılması Sigorta Poliçesi kapsamında teminat altına alınan başvurucuya ait 28 plaka sayılı iş makinesinde 06.10.2009 tarihinde meydana gelen hasarın, sigorta şirketi tarafından, hasar miktarının poliçede belirtilen muafiyet miktarının altında olması nedeni ile reddedilmesi üzerine, uyuşmazlığın poliçe genel ve özel şartları uyarınca çözümü ve hasar talebinin tazminine ilişkindir.

Değerlendirme

A- Riziko Açısından Değerlendirme :

Başvuru sahibi, X Sigorta A.Ş.ne “Makine Kırılması Paket Sigorta Poliçesi” ile sigortalı aracın, meydana gelen kazada hasarlandığını, sigorta kuruluşunun, hasar tazminatını poliçe muafiyet koşulunu ileri sürerek ödemeyi reddettiğini belirterek, işbu başvuruyu yapmış bulunmaktadır.

Taraflardan sağlanan bilgi ve belgeler çerçevesinde uyuşmazlığın temel nedeni; poliçeye sonradan yapılan zeyilname ile dercolunan muafiyet koşulunun geçerli olup olmadığı ve hasarın muafiyet kapsamına girip girmediği noktasında, hasar miktarı ve eksik sigorta konularında toplanmaktadır. Taraflar arasında, hasarın genel şartlarda sayılan teminat kapsamındaki bir olay sonucu gerçekleştiği konusunda uyuşmazlık bulunmamaktadır.

Uyuşmazlık konusu poliçe ve zeyilname incelendiğinde:

Sigorta kuruluşu tarafından poliçe teminatının 18.09.2009-18.09.2010 dönemi için verildiği; poliçenin düzenleniş tarihinin başlangıç tarihi ile aynı olduğu ve poliçe metninin 2 sayfadan ibaret bulunduğu; sigorta bedelinin 99.000,00 TL. olarak belirlendiği ve makine kırılması rizikosunun güvence altına alındığı anlaşılmaktadır. Taraflardan celbedilen poliçe suret ve fotokopilerinden, sigortacı/yetkili acentesi tarafından poliçenin bir örneğinin düzenleniş tarihinde başvuru sahibi sigortalıya verilmiş olduğu açık olup; bu konuda taraflar arasında bir uyuşmazlık bulunmamaktadır. Poliçenin “özel şartları” düzenleyen ikinci sahifesinde her ne kadar “*muafiyet her bir hasarda ... dir*” ibaresi yazılı ise de; muafiyet tutar ve oranı hakkında açık bir hüküm bulunmamaktadır.

Sigorta kuruluşu tarafından, uyuşmazlık konusu Makine Kırılması Sigorta Poliçesinin üretim aşamasında sistemsel hata nedeniyle muafiyet şartlarının ve muafiyet tutarlarının ilgili poliçe üzerinde yer almadığı; bu durumun hasar dosyasının incelenmesi aşamasında tespit edildiği ve düzeltme zeyli ile muafiyet koşulları ve muafiyet tutarlarının poliçeye eklendiği belirtilerek, hasar tutarının muafiyet tutarı altında kaldığı gerekçesi ile hasarın reddedildiği bildirilmiştir.

Uyuşmazlık konusu riziko, 12.10.2009 ve 23.11.2009 tarihlerinde gerçekleşmiş olup; sigortalı tarafından sigorta kuruluşuna 09.12.2009 ve 13.10.2009 tarihlerinde ihbar edilmiş olduğu hususu, X Sigorta A.Ş. tarafından sunulan ekspertiz raporlarından anlaşılmaktadır.

Dosyada mübrez belgelerin incelenmesinden, muafiyet şartları ve muafiyet tutarlarına ilişkin “primsiz zeyilname” değişikliğinin, sigorta kuruluşu tarafından rizikonun gerçekleşmesinden, hasar ihbarından ve ekspertiz incelemelerinden yaklaşık 8 ay sonra 24.06.2010 tarihinde gerçekleştirilmiş olduğu anlaşılmıştır. Söz konusu zeyilname ile; “Özel Şartlar”ı düzenleyen ikinci sayfada, poliçe başlangıcından geçerli olmak üzere; *“her bir hasarda minimum 1.500,00 Euro olmak üzere hasar bedelinin %10 oranında muafiyet uygulanacağı”* ve “Notlar” Bölümü’nde *1. Her bir hasarda minimum 1.500 E olmak üzere hasar bedelinin %10’u oranında, cam kırılması oranında 200 E tutarında uygulanacağı, 2. Pert hasarlarda %25 oranında muafiyet uygulanacağı, 3. Kırıcı, delici, bom kırılması, operatör kabini, cer dişlisi, şanzıman ve taret hasarlarında minimum 3.500 E olmak üzere hasarın %40’ı oranında muafiyet uygulanacağı; 4. Kırıcılar ve delicilerin poliçede ayrıca belirtilmediği durumda teminata dahil olmadığı; 5. Kırıcı olarak çalışacağı belirtilmeyen makinalarda kırıcı kullanılması sonucu oluşacak hasarların teminat dışı olduğu; 6. Makinaların maden ocağı ve taş ocağı veya yeraltında çalışması ve bu esnada oluşacak hasarların teminat dışı hususları dercedilmiştir.*

Değişikliğe ilişkin zeyilname yalnızca sigorta kuruluşu tarafından uyuşmazlık dosyasına sunulmuş olup; başvuru sahibine değişikliğe ilişkin zeyilnamenin verildiğine ve başvuru sahibinin muafiyet koşulları ve muafiyet tutarları hakkında bilgilendirildiğine ilişkin yazılı bir kayıt bulunmamaktadır. Sigorta kuruluşu tarafından verilen cevapta, istisnasız bütün makine kırılması poliçelerinde cevap dilekçelerinde belirtilen muafiyet koşul ve tutarlarının uygulandığı ileri sürülmekle birlikte; şirket kayıtlarında yaptıkları araştırmada sigortalı tarafından imzalanmış bilgilendirme formunun bulunmadığı belirtilmiştir.

Konunun TTK.nun 1253, 1264, 1266 ve 1267. maddeleri, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 11/4 maddesi ve Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik hükümleri açısından değerlendirilmesi gerekmektedir.

TTK.nun 1263 maddesi ile sigorta sözleşmesi hiçbir şekle tabi tutulmamış ise de; TTK. nun 1265 maddesi ile sigortacıya, sigorta mukavelesi gereğince her iki tarafın da haiz olduğu hak ve borçları gösteren ve kendisi tarafından imza edilen bir sigorta poliçesini veya onun yerine geçmek üzere bir muvakkat ilmühaberini ekleriyle beraber sigorta ettirene verme yükümlülüğü düzenlenmiştir. TTK.nun emredici nitelikteki 1266 maddesi ile bir sigorta poliçesi veya sigorta muvakkat ilmühaberinde bulunması gereken unsurlar 7 madde olarak belirtilmiş olup; buna göre, sigortacının üstüne aldığı rizikoların hakiki mahiyetlerini tamamen tayine yarayacak bütün hallerin sigorta poliçesine yazılması zorunludur. Yine; TTK.nun 1266/son fıkrası ile poliçede sigorta genel şartlarının bulunması zorunluluğu düzenlenmiş olup; maddenin devamında özel şartların da okunabilir bir şekilde poliçeye bastırılması zorunluluğu düzenlenmiştir.

5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 11/4 maddesi ile; sigorta sözleşmelerinde kapsam dahiline alınmış olan riskler haricinde, kapsam dışı bırakılmış risklerin açıkça belirtileceği ve belirtilmemiş olan risklerin teminat kapsamında sayılacağı hükmü getirilmiştir.

28.10.2007 tarih ve 26684 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmeliğin 2. Bölüm, 5/3 maddesi uyarınca sigortacının, dürüstlük ilkeleri çerçevesinde; sözleşmenin müzakeresi, kurulması ve devamı sırasında sigorta ettirene, sigortayla ilgili teknik konularda yardımcı olma, yapılacak veya yapılmış sigortacılık işleminin özellikleri ve sözleşmeye konu sigorta teminatı ile sigortanın işleyişi hakkında gerekli her türlü bilgiyi sözlü ve yazılı olarak sağlama yükümlülüğü düzenlenmiştir. Madde hükmü ile; ancak telefon, çağrı merkezi, internet ve benzeri iletişim araçları kullanılarak uzaktan pazarlama yöntemleriyle yapılan sigorta sözleşmelerinde olduğu gibi sözleşme taraflarının fizikî olarak karşı karşıya gelmesinin ve işin gereği olarak yazılı bilgilendirme yapılmasının sözkonusu olmadığı

hallerde, yazılı bilgilendirme şartının aranmayabileceği hususu düzenlenmiş ise de; bilgilendirmenin yazılı olarak yapılması esas kılınmıştır. Uyuşmazlık konusu olayda ise, sigorta sözleşmesi Yönetmelik hükmünde belirtilen şekillerden biri ile uzaktan pazarlama yöntemi ile değil, sigorta kuruluşunun yetkili acentesi marifeti ile gerçekleştirildiğinden, başvuru sahibi sigorta ettirenin bilgilendirildiği hususunun yazılı olarak ispatı zorunludur. Sigorta kuruluşu ise vermiş olduğu cevapta; şirket kayıtlarında yaptıkları araştırmada sigortalı tarafından imzalanmış bilgilendirme formunun bulunmadığını belirttiğinden, başvuru sahibinin poliçe muafiyet koşulları ve muafiyet tutarları konusunda gerek sigorta sözleşmesinin kuruluşu sırasında, gerekse daha sonra bilgilendirilmiş olduğu hususu ispatlanamamıştır. Kaldı ki; muafiyet koşuluna ilişkin bilgilendirmenin, sözleşmenin kuruluşu sırasında yapılması gerektiği; sonradan tek taraflı olarak muafiyet koşulu getirilmesinin, sözleşmenin şartlarında değişiklik içermesi ve sigortacıya oranla daha zayıf konumunda bulunan sigortalının aleyhinde olması nedeniyle kabulünün mümkün olmadığı düşünülmektedir.

Uyuşmazlık konusu 18.09.2009 düzenleme tarihli poliçenin ilk metninde muafiyet koşulları ve tutarlarına ilişkin açık bir hüküm bulunmamaktadır. Poliçenin “Özel Şartlar”ı düzenleyen ikinci sahifesinde “*muafiyet her bir hasarda ... dir*” ibaresi yazılı ise de; sözkonusu ibarede muafiyet oranı ve/veya tutarının açık olarak yazılmamış olması karşısında, sigorta sözleşmesinde muafiyete ilişkin tutar ve oran hakkında hükmün bulunduğu ve sözleşmenin bu koşulla yapılarak sigorta ettirene poliçe ve eklerinin verildiği iddiasını ispat yükümlülüğü sigorta kuruluşuna aittir. Uyuşmazlık konusu sigorta poliçesinde muafiyet oran ve tutarı kısmının boş bırakılmış olması karşısında, sigorta kuruluşunun, “*istisnasız bütün makine kırılması poliçelerinde cevap dilekçelerinde belirtilen muafiyet koşul ve tutarlarının uygulandığı*”; ancak uyuşmazlık konusu “*poliçenin üretim aşamasında sistemsel hata nedeniyle muafiyet şartlarının ve muafiyet tutarlarının ilgili poliçe üzerinde yer almadığı; bu durumun hasar dosyasının incelenmesi aşamasında tespit edildiği ve düzeltme zeyli ile muafiyet koşulları ve muafiyet tutarlarının poliçeye eklendiği belirtilerek*”, bu kapsamda sözkonusu poliçenin “*her bir hasarda minimum 1.500 E olmak üzere hasar bedelinin %10’u oranında*” muafiyet içerdiği ve “*kırıcı, delici, bom kırılması, operatör kabini, cer dişlisi, şanzıman ve taret hasarlarında minimum 3.500 E olmak üzere hasarın %40’ı oranında muafiyet uygulanacağı*” şeklinde muafiyet koşulunu içerdiği” yönündeki savunmasının kabulü, TTK.nun yukarıda belirtilen 1253, 1264, 1266 ve 1267. Maddeleri ile 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 11/4 maddesi ve Sigortacılıkta Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmeliğin anılan hükümleri karşısında mümkün görülmemiştir. Dolayısıyla; poliçenin düzenlenişi sırasında kapsam dahiline alınmış olan riskler haricinde, muafiyete ilişkin özel kloz ile kapsam dışı bırakılmış riskler açıkça belirtilmediğinden, meydana gelen hasarın teminat kapsamında sayılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

B- Eksik Sigorta ve Talep Tutarı Açısından Değerlendirme :

Uyuşmazlık konusu 34-06-15528 plaka sayılı iş makinesinin, X Sigorta A.Ş. tarafından 18.09.2009-18.09.2010 dönemi için makine kırılması poliçesi ile 99.000,00 TL. bedelle sigortalıdır.

Başvuru sahibinden talep ve celbolunan Y Otomotiv Ltd. Şti.nin 26.09.2006 tarih ve 618 sayılı proforma faturaya göre uyuşmazlık konusu iş makinesinin poliçe tanzim tarihindeki satış değeri 53.000 Euro+KDV’dir. Proforma fatura tarihi itibarıyla 1 Euro’nun T.C. Merkez Bankası efektif alış değeri 1.8863 TL. olup, iş makinesinin poliçe tanzim tarihindeki Türk Lirası karşılığı 53.000x1.8863 = 99.9739 TL. olup; %18 KDV karşılığı 17.9953 TL. ilavesiyle, iş makinesinin proforma fatura tarihindeki değeri 117.968,92 TL.dır. Ekspertiz raporu ile sigortalı iş makinesinde meydana gelen hasar tutarı 4.333,76 TL. olarak tespit edilmiştir.

Başvuru sahibi vekilince dosyaya sunulan ve sigortalı iş makinesinin onarımını yapan A Makine San. ve Tic. A.Ş. tarafından tanzim edilen 4 adet fatura ile hasar tutarı 7.058,83 TL. olarak belirlenmiştir.

Hakem Heyetimizin 25.02.2011 tarihli oturum arakararı doğrultusunda bilirkişi, İTÜ Makine Mühendisliği Fakültesi öğretim üyesi Y'dan alınan teknik raporunda; Volvo marka, sigortalı iş makinesinin üretim yılının 2006 olduğu, 18 Eylül 2009 poliçe düzenleniş tarihinde yaklaşık 3 yaşında bulunduğu ve Eylül 2009 tarihi itibarıyla internette satışa sunulan benzer ikinci el iş makinelerine ait satış tekliflerinin 90.000,00 TL. olduğu; iş makinesinin proforma fatura tarihi ile poliçe tanzim tarihi arasındaki yaklaşık 17.000,00 TL. fiyat farkının, makinenin iyi durumda olduğuna karine teşkil ettiği ve 90.000,00 TL. civarındaki fiyatın makul bulunduğu hususları değerlendirilmiştir. Bilirkişi raporunda; uyuşmazlık konusu iş makinesinde meydana gelen hasar için onarım yapan firma tarafından düzenlenen 7.058,84 TL. fatura bedelinin tamamının malzeme maliyetine ait olmadığı; sistemdeki hasarın yaygınlığına göre değişmesi gereken parça sayısının artma veya azalma durumunun sözkonusu olabileceği; bununla birlikte, dosyada mübrez rapora konu türden bir hasarda değişmesi gereken parça sayısının artması durumunda yalnızca malzeme giderinin dahi 8.000,00 TL. mertebesine ulaşmasının sözkonusu olabileceği; bu nedenle, onarım faturasında belirtilen 7.058,84 TL. tutarın makul bulunduğu belirtilmiştir.

Dosyaya sunulan proforma fatura ve bilirkişi raporundaki uyuşmazlık konusu iş makinesinin poliçe düzenleniş tarihindeki değeri birlikte değerlendirildiğinde; sigorta sözleşmesi tarihinde yaklaşık 3 yaşında bulunan iş makinesinin, üretim tarihine göre değerinin 90.000,00 TL. civarında olabileceği yönündeki değerlendirmesi ile sigorta kuruluşunca görevlendirilen eksper tarafından düzenlenen rapordaki iş makinesinin piyasa değerinin 90.000,00 TL. olduğu yönündeki belirleme birbiriyle uyumlu olduğundan, sigorta kuruluşunun eksik sigorta hükümlerinin uygulanması yönündeki itirazı yerinde görülmemiştir.

Sonuç

Yapılan değerlendirmeler ve belirtilen gerekçeler neticesinde;

1. Başvuru sahibinin talebinin kabulü ile 7.058,84 TL. TL hasar tazminatının, X Sigorta A.Ş.nden alınarak, başvuru sahibi A Ltd. Şti.ne ödenmesine,
2. Başvuru sahibi tarafından faiz talep edilmediğinden, bu hususta karar verilmesine yerolmadığına,
3. Başvuru sahibi tarafından yapılmış olan 90,00 TL. başvuru harcı, 2,75 vekaletname harcı, 4,13 TL. baro pulu, 300,00 TL. bilirkişi ücreti olmak üzere toplam 396,88 TL. başvuru giderinin sigorta şirketinden alınarak başvuru sahibine ödenmesine,
4. 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca, 1.089,72 TL. avukatlık ücretinin sigorta kuruluşu tarafından başvuru sahibine ödenmesine, dair oybirliği 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30. maddesinin 12. fıkrası uyarınca oybirliği ile kesin olarak karar verilmiştir.

* * *

GERİ

• **16.05.2011 tarih ve K-2011/389 sayılı Hakem Heyeti Kararı (Makine Kırılması Sigortası)**

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi B Ltd. Şti Vekili Av. Ö tarafından 22/02/2011 tarihinde Tahkim Komisyonuna iletilen ve X Sigorta AŞ ile hakkındaki talepte uyuşmazlık konusu, adı geçen sigorta kuruluşu tarafından tanzim edilen 18.09.2010-18.09.2011 vadeli Makine Kırılması Sigorta Poliçesi kapsamında teminat verilen Ekskavatörün üzerine 09/12/2010 tarihinde taş ocağında çalışmakta iken kaya düşmesi sonucunda meydana gelen toplam 35.990.00 TL hasarın tazmin edilmesi talebidir.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Tahkim Komisyonu nezdinde ihtilafa konu olan husus X Sigorta A.Ş tarafından tanzim olunan 18.09.2010-2011 vadeli Makine Kırılması Sigorta Poliçesi kapsamında teminat altına alınan başvuru sahibi B Ltd. Şti ' ne ait Paletli Ekskavatör vasfındaki İş Makinasına 09.12.2010 tarihinde Kum Ocağında çalışmakta iken kum yarmasından iş makinesinin üzerine düşen büyük bir kaya sonucu meydana gelen hasarın Sigorta Şirketi tarafından kabul olunmamasından kaynaklanmaktadır.

Uyuşmazlık konusu olayda Sigortalı tarafından Sayın Komisyon dosyasına ibraz olunan belgeler arasında yer alan ve hasara konu İlgili ekskavatör için yapılmış bulunan 3 kalem faturadan mütevellit toplam 35.990,00 TL yedek parça, tamirat, işçilik, taşıma vs. bedellerinin Makine Kırılması Sigorta Poliçesini temin eden Sigorta Şirketinden tahsili talep edilmektedir.

Derdest ihtilaf 2007 model İş Makinasında (Paletli Ekskavatör) oluşan hasar bedelinin, aleyhine husumet yöneltilen sigortacıdan tahsili istemine ilişkin Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde açılmış bir davadır.5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun madde 30/22 hükümlerine göre "Bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde HUMK hükümleri sigortacılıktaki tahkim hakkında kıyasen uygulanır" hükmü uyarınca, HUMK nun 74.üncü maddesi uyarınca taleple bağlı kalınarak araştırma yapılmak suretiyle çözüme gidilmiştir.

25.02.1967 tarihinde yürürlüğe giren Makine Kırılması Sigorta Poliçesi Genel Şartları nın "Teminatın Kapsamı "na ilişkin olarak düzenleme getiren 1. Maddesi ile "Bu poliçenin ayrılmaz cüzünü teşkil eden ekli envanter cetvelinde sayıları, imalat yılları; nitelikleri ve değerleri yazılı makine ve tesisleri deneme devresinden sonra normal çalışır halde iken veya aynı iş yerinde temizleme, revizyon veya değiştirme esnasında veya dururken ani ve beklenmedik her türlü sebepten ve ezcümle:

a) İşletme kazalarından,

k) İşletme personelinin veya üçüncü şahısların ihmali, kusuru, hatası, dikkatsizliği veya sabotajından,

l) İstisna edilmeyen diğer hallerden,

husule gelen maddi ziya ve hasarların gerektirdiği tamirat ve ikame masrafların tazmin olunacağı belirtilmiş olup bu surette sigorta himayesinin kapsamının çizildiği anlaşılmıştır.

Buna göre uyuşmazlık konusu olayın İş Makinasının operatörlük belgesi sahibi H idaresinde 09.12.2010 tarihinde Kum Ocağında çalışmakta iken kum yarmasından iş makinesinin üzerine düşen büyük bir kaya sonucu meydana geldiği hususunda taraflar arasında uyuşmazlık bulunmadığı ve paletli ekskavatör tanımlı iş makinesinde işbu uyuşmazlık dosyası ile talep olunan hasarların bu kaza sonucu olduğu anlaşılmıştır.

Sigortacı tarafından sigortalısının mezkur tazminat talebi, Taraflar arasında geçerli olan sigorta poliçesinin 3.ncü sayfasında kayıtlı özel şart uyarınca “Poliçedeki iş makinelerinin Taş ve Maden Ocaklarında kullanımları sırasında Taş/Kaya düşmesi, devrilme ve yuvarlanma sonucu meydana gelen hasarlar teminat harici” bırakılmış olması nedeniyle reddedilmiş olup, Buna karşılık başvuru sahibi Poliçede yer alan Geniş Kasko Kızı ile kasko kapsamının açıkça genişletilmiş olduğunu, Poliçede yer alan “ 530.05 Hareketli Makinalar Geniş Kasko Kızı ” uyarınca “kaya düşmesi” halinin sigorta kapsamına alındığını, Sigorta Şirketi red yazısında, red gerekçesine mesned olan kızıun Sigortacı tarafından “ Özel Şart” olarak değerlendirilmesinin yanlış olduğunu belirterek bu kızıun bir Özel şart değil, genel kasko kızıu istisnası olduğunu, Ekskavatörün doğası gereği taş, maden ocağı gibi yerlerde çalışmak durumunda olduğunu, ve sigorta şirketince ekskavatörün taş ocağında çalıştığı bilindiği, aksi düşüncenin kabulü halinde “ Hareketli Makinalar Geniş Kasko Kızı” nun (somut hadisede “ kaya düşmesi” yönünden) işlevsiz ve anlamsız hale geleceği Genişletilmiş kasko kızıunun daha fazla riski teminat altına almak maksadı ile poliçeye konulduğunu ifade etmiştir.

Bu kapsamda Hakem Heyetimizce Sigorta Şirketi tarafından başvuru sahibinin talebinin taraflar arasına münakit poliçe genel ve özel şartları gereğince hasarı ödeme yükümlülüğü bulunmadığı hususu savunma olarak ileriye sürüldüğünden aşağıda yer alan değerlendirmeler yapılmıştır.

Şöyleki;

1- TTK 1263 maddesi uyarınca; “*Sigorta bir akittir ki bununla sigortacı bir prim karşılığında diğer bir kimsenin para ile ölçülebilir bir menfaatini halele uğratan bir tehlikenin (bir rizikonun) meydana gelmesi halinde tazminat vermeyi yahut bir veya birkaç kimsenin hayat müddetleri sebebiyle veya hayatlarında meydana gelen belli bir takım hadiseler dolayısıyla bir para ödemeyi veya sair edalarda bulunmayı üzerine alır.*”

Görüldüğü gibi, sigorta akdinin konusu bir mal değil, parayla ölçülebilir menfaattir. Hal böyle olunca, sigorta akdinin geçerliliği için sigorta ettirenin veya sigortalının, sigorta konusu malın maliki olup olmadığından ziyade, o malı sigorta ettirmede menfaati olup olmadığı önem taşımaktadır.

Uyuşmazlık konusu olayda Paletli Ekskavatör İş Makinesinin maliki olan B Ltd. Şti'nin mülkiyetinde olan malı sigortalatma menfaati bulunduğu açıktır. Poliçe üzerinde belirtilen X Bankası AŞ Çarşı Şubesi sigorta akdi lehine yapılan kişi konumundadır. Esasen poliçe üzerinde de yazılı olmakla Bankanın asıl statüsü “Daini mürtehin” dir ve bu statünün korumasından yararlanması maksadıyla sigortalı sıfatına sahiptir.

Uyuşmazlık konusu olayda taraflar arasında münakit poliçede adı geçen taraflar arasındaki işbu sigorta sözleşmesi öncesinde kurulan alt ilişki gereği Dain Mürtehin konumundaki Banka şubesinin muvafakati olmadan muvafakati olmadan poliçe genel ve özel şartlarına göre tesbit edilmesi halinde hasar tediyesinin başvuru sahibi olan tarafa yapılması mümkün değildir. Davacının sigorta poliçesine dayalı olarak talepte bulunabilmesi için “sigortalı” nın bu konuda açık muvafakat vermesi gerekmektedir.

Başvuru sahibine ait İş makinesi ruhsatı ve sigorta poliçesi üzerinde X Bankası AŞ Çarşı Şubesi'nin rehin alacağına mevcut olması karşısında Adı geçen Bankanın 14.03.2011 tarihli yazısı ile Sigorta Tahkim Komisyonu'na yapılan başvuru sonucunda ödeme kararı çıkması halinde ödemenin B Ltd. Şti.'ne yapılmasına muvafakat edildiği anlaşılmıştır. Bu durumda davalı Sigorta Şirketinden tazminat talep etme hakkının işbu yazılı muvafakat karşısında poliçede tanımlanan İş Makinası dolayısıyla başvuru sahibine ait olacağı kanaatine varılmıştır.

2- İkinci olarak üzerinde durulacak husus sigorta poliçesi ve poliçe genel şartları birlikte değerlendirilip başvuru sahibinin Sigortacıdan talep hakkına sahip olup olmadığı konusunda aşağıda yer alan başlıklar altında inceleme yapılmıştır.

A-Teminatın Kapsamı Açısından Değerlendirmeler

T.T.K' da Makine Kırılması sigortası ayrıca düzenlenmemiş olup bir mal sigortası türü olduğundan T.T.K 1278. maddesi gereği sadece sigorta ettirenin değil, sigortadan faydalanan kimsenin yahut eylemlerinden hukuken sorumlu olduğu kimselerin, kusurlu davranışlarından kaynaklanan ve araçta meydana gelen hasar ve ziyanın ilgili poliçe koşulları çerçevesinde karşılanması esastır

Makine Kırılması Sigorta poliçesinde Riziko adresi ‘‘ T.C Sınırları ‘‘olarak gösterilmiş ve poliçe ekinde yer alan makinelerin bu riziko adresine kullanılacağı belirtilmiş Her bir makine için her bir hasarın % 10 ‘ u minimum 1.000 Euro muafiyet TL tanzili işle muafiyet uygulanacağı ve Poliçe Euro karşılığı TL olarak tanzim edilmiş olduğundan muafiyet hesaplamalarında hasar ve prim ödemelerinde döviz olarak (Euro) yapılacak olup TL' sına çevrilmesi gerektiğinde ödeme günündeki T.C Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınacağı belirtilmiştir.

Poliçe ön yüzünde ‘‘ Söz konusu makinelerin Taş ve Maden Ocaklarında kullanımları esnasında Taş/Kaya düşmesi, devrilme ve yuvarlanma sonucu meydana gelecek hasarları teminat haricidir’’ şartı yer almıştır. Aynı zamanda ‘‘ 530.05 Hareketli Makineler geniş Kasko Klozu’’ Makine Kırılması Genel Şartları hükümleri saklı kalmak kaydıyla işbu kloz ile söz konusu listede belirtilmiş olan hareketli makinelere genişletilmiş Kasko Klozu ilave edilmiş olup , söz konusu makinalarda çarpma , çarpışma, raydan çıkma , devrilme, düşme, yuvarlanma,, toprak kayması, toprak çökmesi, **kaya düşmesi** ,yangın, yıldırım, deprem, seylap, çığ sebepleri ile meydana gelecek hasarların teminata dahil edildiği belirtilmiştir. Aynı zamanda işbu Klozun Makine cihaz lisesinde işaretli kodu 0.0 olarak belirtilmiş olan makineler için geçerli olacağı belirtilmiştir. Poliçenin 6. Sayfasında Makine Kırılması Listesinde Paletli Ekskavatör ‘‘ 0.0’’ olarak yer almış Sigorta bedelinin 158.000.00 Euro ve toplam primin ilki 18.09.2010 tarihinde, son taksidi 18.02.2011 tarihinde ödenecek şekilde 3.905.95 TL olduğu anlaşılmıştır.

Sigorta Genel Şartları, Poliçe üzerinde açıkça ifade edilmiş, teminatın kapsamı, ek sözleşme ile teminata ilave edilebilecek haller, teminat dışında kalan zararlar, istisna edilen haller, hasar prosedürü, sigortalının görev ve yükümlülükleri, anlaşmazlık halinde uygulanabilecek hükümler, prim ödemesi, rücu durumu gibi sigorta sözleşmesinin esaslarını içeren koşullardır.

T.T.K'nın 1264/2 maddesinde yer alan düzenleme uyarınca aykırı mukavele şartlarının hükümsüz addedildiği ‘‘ Sigorta ettirenle sigortadan faydalanan kimsenin kusuru’’ başlığını taşıyan TTK.'nun 1278. maddesi, ‘‘*Mukavelede aksine hüküm olmadıkça sigortacı sigorta ettiren veya sigortalıdan faydalanan kimsenin yahut fiillerinden hukuken mesul buldukları kimselerin kusurlarından doğan hasarlı tazmin ile mükelleftir. Fakat hiç bir halde Sigortacı sigorta ettiren veya sigortadan faydalana kimsenin kastından veya aksi mukavelede yazılı değilse sigorta edilen malın ayıbından*

doğan hasarları tazmine mecbur olmaz.” Şeklinde. T.T.K.’nun 1264. madde delaletiyle amir hüküm olan T.T.K.’nun 1281. Maddesi uyarınca “Sigortacı harb ve isyandan başka bir sebeple mallara arz olan telef ve tegayyür gibi bütün hasarlardan mesul olur. Sigortacının 1. fıkra gereğince mesul olduğu rizikolardan biri sigorta poliçesinin hükmünden istisna edilmişse ve ki hasarın istisna edilen rizikolardan doğduğunun ispatı sigortacıya aittir.”

Diğer yandan 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 11.nci maddesi hükmü “1) Sigorta sözleşmelerinin ana muhtevası, Müsteşarlıkça onaylanan ve sigorta şirketlerince aynı şekilde uygulanacak olan genel şartlara uygun olarak düzenlenir.

Ancak, sigorta sözleşmelerinde işin özelliğine uygun olarak özel şartlar tesis edilebilir. Bu hususlar, sigorta sözleşmesi üzerinde ve özel şartlar başlığı altında herhangi bir yanılıya neden olmayacak şekilde açık olarak belirtilir.(4) Sigorta sözleşmelerinde kapsam dahiline alınmış olan riskler haricinde, kapsam dışı bırakılmış riskler açıkça belirtilir. Belirtilmemiş olan riskler teminat kapsamında sayılır.” şeklinde olup Sigorta Şirketi tarafından Taraflar arasında geçerli sigorta sözleşmesine özel şartlar konulmasında kanuni ve hukuki bir engel bulunmadığı ve ayrıca, kanun hükmüne uygun olarak kapsam dışı bırakılan risklerinde poliçede büyük puntolarla açık olarak belirtildiği, Bu nedenle, talep konusu olay ve hasar poliçe özel şart gereğince teminat harici olduğu ifade edilmektedir.

T.T.K 1266. maddesinde de bahsedildiği üzere Genel şartların yanı sıra özel şartlarında akitler arasında hükümlerini doğrabilmesi için poliçe metninde yer alması gerekmektedir. Genel şartlar tasdike tabi olmasına rağmen Kanunun emredici düzenlemesine göre Özel Şartlar tarafların serbest iradesiyle kararlaştırıldığı için tasdike tabi değildir. Sigortacının üstüne aldığı rizikoların hakiki mahiyetlerini tamamen tayine yarayacak bütün haller yer poliçede tanımlanmıştır. Sigortacı tarafından tanzim olunan poliçeyle teminat kapsamı altına alınan rizikonun hakiki mahiyetinin bilinmesi ve sigortalıya sağlanan himayenin sınırlarının tanımlanması Genel Şartların yanı sıra Özel Şartların muhteviyatı uyarınca tesbit olunur. Rizikonun gerçekleşmesi halinde öncelikle genel şartların tatbiki ve kararlaştırılan özel şartların sağladığı himayenin kapsamı dikkate alınır.

Taraflar arasında münakit Makine Kırılması Sigortası Genel Şartlarının Özel Şartlar başlığını taşıyan 23.Maddesi ‘ Bu Genel Şartlara, varsa bunlara ilişkin klozlara aykırı düşmeyen özel şartlar konulabilir” hükmünü havidir.

Sigorta Genel Şartları, Poliçe üzerinde açıkça ifade edilmiş, teminatın kapsamı, ek sözleşme ile teminata ilave edilebilecek haller, teminat dışında kalan zararlar, istisna edilen haller, hasar prosedürü, sigortalının görev ve yükümlülükleri, anlaşmazlık halinde uygulanabilecek hükümler, prim ödemesi, rücu durumu gibi sigorta sözleşmesinin esaslarını içeren koşullardır.

6762 sayılı T.T.K’ nun 1266. maddesi uyarınca sigorta sözleşmelerinin zorunlu unsurlarından olan Sigorta Genel Şartlarının tasdikine T.C Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı yetkili kılınmıştır.14.06.2007 tarihinde yürürlüğe giren 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nda bu düzenleme madde 11 de yer almış olup, Hüküm ‘ ‘Sigorta sözleşmelerinin ana muhtevası, Müsteşarlıkça onaylanan ve sigorta şirketlerince aynı şekilde uygulanacak olan genel şartlara uygun olarak düzenlenir. Ancak, sigorta sözleşmelerinde işin özelliğine uygun olarak özel şartlar tesis edilebilir. Bu hususlar, sigorta sözleşmesi üzerinde ve özel şartlar başlığı altında herhangi bir yanılıya neden olmayacak şekilde açık olarak belirtilir. ‘ ‘ şeklinde yer almıştır.

Dava konusu rizikonun gerçekleştiği tarihin Aralık/2010 tarihi olması nedeniyle yukarıda belirtilen Sigortacılık Kanununun ve T.T.K ilgili hükümlerinin riziko tarihi itibariyle taraflar arasında tatbiki

gerektiği açıktır. Poliçenin eki olan Hareketli Makineler geniş Kasko Klozu''na göre Sigorta Şirketi tarafından Genel Şartların yanı sıra Poliçe ön yüzünde yer verilmek suretiyle getirilen işbu Özel şart düzenlemesi ile sigortalıdan söz konusu genişlemeye ilişkin primin tahsil olunarak T.C Sınırları içinde herhangi bir riziko adresinde sigortalı makinede kaya düşmesi sebebi ile meydana gelecek hasarların ayrıca bu kloz içinde bir istisna belirtilmeksizin teminata dahil edildiği tesbit edilmiştir.

Taraflar arasında geçerli olan sigorta poliçesinin 3.ncü sayfasında kayıtlı özel şart uyarınca "Poliçedeki iş makinelerinin **Taş ve Maden Ocaklarında** kullanımları sırasında Taş/Kaya düşmesi, devrilme ve yuvarlanma sonucu meydana gelen hasarlar teminat harici" bırakılmasına rağmen tahkim dosyasına Sigorta Şirketi tarafından verilen cevapta da Sigorta konusu iş makinesinin 09.12.2010 tarihinde Taş ve Maden Ocağında değil, **Kum Ocağında** çalışmakta iken kum yarmasından iş makinesinin üzerine düşen büyük bir kaya sonucu hasarlandığı kabul edilmesi karşısında Sigortacının bu istisna maddesine dayanmasının iyi niyet kuralları ile bağdaşmadığı anlaşılmıştır. Hakem heyetimizin yaptığı değerlendirmede uyuşmazlık konusu olayda "Genel Şart ve Özel Şart" ların genel hukuk kuralları çerçevesinde yorumu uyarınca davalı Sigorta Şirketinin poliçesi ile verdiği kuvertur kapsamında olduğu , Sigortacının poliçesinde yer alan b ve birbiri ile tenakuz teşkil eden özel şart/ ve Kloz hükümlerine dayanarak sigortalısının tazminat talebini reddinin yerinde olmadığı kanaatine varılmıştır.

B- Talep Tutarı Açısından Değerlendirmeler

Taraflar arasında riziko tarihinde geçerli Makine Kırılması Sigorta Poliçesi Genel Şartlarının "Tazminatın Hesabı" başlıklı 14.Maddesinde Ödenecek tazminatın miktarı aşağıda yazılı esaslar dahilinde tesbit edilir: denilmek suretiyle (a) bendi ile Tamiri kabil hasar ve ziya (kısmi hasar) halinde: "Tazminat tutarı ikame olunan yedek parçaların yeni bedelleri, mahallinde cari iş saatleri tarifesine göre işçilik masrafları var ise normal nakliye masrafları (uçak hariç) çökme ve montaj masrafları, gümrük, resim, vergi, harç ve masrafları dahil olarak makine veya tesislerin hasardan hemen evvelki hal ve şartlarına getirilmesi için gerekli bedelden ibarettir. Tamirat dolayısıyla eski parça yerine yeni parça konulması sebebiyle tazminattan indirme yapılmaz. Tekrar faydalanılması mümkün olan parçaların (sovtajın) bedeli tazminattan indirilir." Şeklinde belirtilmiştir.

Sigortacıya uyuşmazlık konusu hasarın ihbarını müteakip sigortalı iş makinesinde Ekspertiz Hizmetleri Ltd. Şti. tarafından düzenlenen 23.12.2010 tarihli Ekspertiz Raporunda; poliçede 158.000.00 Euro karşılığı 309.996.00 TL sigorta her bir makine için her bir hasarın % 10 ' u minimum 1.000.00Euro Tenzili muafiyet ile sigortalı 2007 model Paletli Ekskavatör İş Makinesinin operatörünün belirtilen kum ocağında çalışmalarına ara vererek mola veren operatörün iş makinesini anından ayrıldığı sırada 09.12.2010 tarihinde iş ocağı içinde kopan kaya parçalarının iş makinesinin kabin kısmına düşmesi sonucu kabin bölümünün tamamen hasarlandığı , şasi bölümüne eğilmeler meydana geldiği, ileri yürüyüş kolları ve pedallarda hasar oluştuğu ve Y Otomotiv Türk Ltd Şti Satış Mümessilliği verileri gereği hasara konu ekskavatörün muadilinin 2010 yılı Türkiye teslimi satış fiyatının 440.000.00 TL + KDV civarında olduğu bilgisi edinilmekle sigorta bedeli yönünden Eksik Sigorta bulunduğu kanaati belirtilmiştir.

Buna göre Hasarın hesaplaması Y Otomotiv Türk Ltd Şti 10.12.2010 tarihli fiyat teklifine istinaden Yedek parça 24.127.86 Euro, İşçilik 5.988.64 Euro, Makinenin Servise nakliyesi 1.015.03 Euro olmak üzere 31.131.51 Euro olarak tesbit edilmiş, Eksik sigorta tatbiki sonrasında 22.027.18 Euro olarak hesap olunan kasar tutarından % 10 Tenzili muafiyet tatbiki sonrasında Nihai hasar tazminatı 20.024.46 Euro olarak belirlenmiştir. Taraflar arasında uyuşmazlık hasara konu tutar üzerinde olmadığından ve bizzat Sigortacının atadığı Ekspertiz marifetiyle düzenlenen Rapor heyetimizce yeterli bulunmuş ve kararımızda dikkate alınmıştır.

Buna karşılık başvuru sahibi tarafından uyuşmazlık dosyasına talep konusu ile ilgili olarak K Makine tarafından düzenlenen 05.02.2011 tarih, 012153 no.lu 20.650 TL tutarındaki fatura Y Makine tarafından düzenlenen 07.02.2011 tarih, 293526 no.lu 10.620 TL tutarındaki fatura ve G Ağır Nakliyat tarafından düzenlenen 02.02.2011 tarih, 1341 no.lu 4.720 TL tutarlı fatura ve 02.02.2011 tarih, 317 no.lu irsaliye örneklerinin sunulduğu anlaşılmıştır. Sigortalı B Ltd. Şti vekili de talep dilekçesinde İlgili ekskavatör için yapılmış bulunan 3 kalem faturadan mütevellit toplam 35.990,00 TL yedek parça, tamirat, işçilik, taşıma vs. bedel toplamının taraflarına ödenmesini talep etmiştir.

Faturalara konu 35.990.00 TL tutarın Ekspertiz Hizmetleri Ltd. Şti. tarafından düzenlenen 23.12.2010 tarihli Ekspertiz Raporunda Eksik sigorta ve muafiyet sonrası 20.024.46 Euro karşılığı (ve hasar tarihi itibariyle 09.12.2010 1 Euro T.C.M.B satış kuru 1,97040 TL esasıyla bulunacak) hasar rakamının altında kaldığı anlaşılmakla davacının talebi ile bağlı kalınarak Sigortacıdan tazminini isteyeceği hasar miktarı olarak hükmedilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Sonuç

Uyuşmazlık Hakem Kararında irdelenen hükümler ile olayın oluş şekli ve değerlendirmeler ışığında;

- 1- Davacının dava açma hak ve ehliyeti bulunduğu anlaşıldığından, X Bankası AŞ Çarşı Şubesi'nin uyuşmazlık dosyasında mübrez 14.03.2011 tarih, 189 sayılı yazısı gereği ile B Ltd. Şti.'ne yapılmasında sakınca bulunmadığına,
- 2- 18.09.2010-18.09.2011 vadeli Makine Kırılması Sigorta Poliçesi kapsamında teminat verilen 2007 model Paletli Ekskavatör vasfındaki İş Makinasında 09.12.2010 tarihinde Kum Ocağında çalışmakta iken üzerine düşen bir kaya sonucu meydana gelen hasar nedeniyle 35.990.00 TL nın davalı sigorta şirketinden alınarak davacıya ödenmesine,
- 3-Faiz talebi bulunmadığından, faiz konusunda karar verilmesine yer olmadığına,
- 5-Başvuru sahibi B Ltd. Şti. ' nin sarf etmiş olduğu 225,00 TL'lik başvuru masrafının aleyhine başvuru yapılan şirketten alınarak başvuru sahibine verilmesine,
- 6-Talep sahibi B Ltd. Şti. kendisini vekille temsil ettiğinden karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca lehine 4.180.90 TL Vekalet ücreti takdirine,
- 8-Kararın 5684 sayılı Kanununun 30. Maddesi ve HUMK gereği tasdik işlemi için ilgili Mahkemeye sevk edilmek üzere Sigorta Tahkim Komisyonu'na teslimine, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu.nun 30.uncu maddesinin 16.ncı fıkrası uyarınca 16.05.2011 tarihinde Kesin olarak oybirliği ile karar verilmiştir.

* * *

GERİ

- **30.05.2011 tarih ve K-2011/ 433 sayılı Hakem Kararı (Sağlık Sigortası)**

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi Ç, X Sigorta AŞ'den yaptırdığı 0001 no'lu grup sağlık sigortası poliçesi kapsamında rahatsızlığı ile ilgili olarak gerçekleşen 1.500 TL tutarındaki tedavi masraflarının kendisine ödenmesini ve uygulanan muafiyetin kaldırılmasını talep etmektedir.

Değerlendirme

Dosya muhteviyatı olarak taraflardan temin edilen belge ve bilgiler kapsamında uyuşmazlığın temel nedeni, başvuru sahibinin meme kanseri nedeniyle gerçekleşen “*Lumpektomi+Sentinel Lenf Nodu Eksizyonu*” operasyonuna ilişkin provizyon talebinin, sigorta şirketi tarafından poliçe başlangıç tarihinden önce var olan ve beyan edilmeyen bir rahatsızlık olması gerekçesiyle poliçesine muafiyet uygulanması ve ödemenin reddedilmesidir.

0001 numaralı poliçe ile Ç, 28/09/2010 – 27/04/2011 tarihleri arasında Grup Sağlık Sigortası kapsamında X Sigorta AŞ tarafından sigortalıdır.

Grup Sağlık Sigortası kapsamına dahil olmak için 28/09/2010 tarihinde Ç tarafından doldurulup imzalanan Ön Bilgi Formu'nda sağlığıyla ilgili sorulara “hayır” cevabı verdiği anlaşılmaktadır.

Sağlık Sigortası Genel Şartları'nın 6'ncı maddesi hükmüne göre sigortacı, sigorta ettirenin teklifname, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanarak sağlık sigortası poliçesini düzenlemektedir. Teklifname formunda sigorta ettirene sorulan sorulara, sigortalının eksik veya gerçeğe aykırı cevap vermesinin tespit edilmesi durumunda, sigortacının sözleşmeyi yapmaması veya daha ağır şartlarla yapması söz konusu olabilmektedir.

Ç'nin 20/12/2010 tarihli Meme Ca tanısı ile yapılan “*Lumpektomi+Sentinel Lenf Nodu Eksizyonu*” operasyonuna ait sağlık giderlerinin, provizyon değerlendirme sürecinde “*Fibrokistik Meme Paterni*” sonuçlu 29/08/2008 tarihli M Tıp Merkezi meme USG raporuna dayanarak 28/09/2010 tarihinde sigortalı tarafından doldurulup imzalanan Ön Bilgi Formu'nda söz konusu raporda yer alan bilgilerin beyan edilmemesi nedeniyle davalı sigorta şirketi tarafından reddedilmiş olduğu ve beyan edilmeyen sigorta başlangıcı öncesi sağlık durumu nedeniyle sağlık risk değerlendirmesinin yapılamadığı ancak bu bilgiye ulaşılması ile Grup Sağlık Sigorta Poliçesi Özel Şartları Madde 3.4 Beyan Yükümlülüğü'ne göre tekrar risk değerlendirmesinin yapılması sonucu “*Fibrokistik Meme Paterni*” ile ilgili olarak “*meme hastalıkları kontrolleri, tedavileri*”nin teminat kapsamı dışında tutulduğu görülmektedir.

Sigorta başlangıç tarihinden önce var olan hastalıkların, yapılan ameliyatların ve kronik hastalıklar ile sürekli ilaç tedavisi gerektiren rahatsızlıkların, riskin fiyatlandırılması ve teminat kapsamına alınıp alınmayacağına karar verilmesi için açısından sigorta ettiren tarafından sigortacıya beyan edilmesi gerekir. Sigorta ettirenin yanlış veya eksik beyanda bulunduğu tespitinde Sağlık Sigortası Genel Şartları ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde sigortacının tazminatı ödememe, eksik ödeme veya sözleşmeyi sona erdirmeye, ek prim alarak sözleşmeyi devam ettirme veya sözleşmede teminatlarda istisnalar uygulama hakları bulunmaktadır.

Bu bağlamda, davalı sigortacı, 29.08.2008 tarihinde “Fibrokistik Meme Paterni” sonuçlu M Tıp Merkezi meme USG raporuna dayanarak davacı Ç’in sigorta başlangıç tarihinden önceye dayanan bu raporda geçen rahatsızlığını beyan etmediğini ileri sürerek hem davacının 20/12/2010 tarihli Meme Ca tanısı ile yapılan “Lumpektomi+Sentinel Lenf Nodu Eksizyonu” operasyonuna ait sağlık giderlerini ödemiş hem de “meme hastalıkları kontrolleri, tedavileri”ni teminat kapsamı dışında tutmuştur.

Davacıya ait 29.08.2008 tarihli “Fibrokistik Meme Paterni” sonuçlu M Tıp Merkezi meme USG raporunda yer alan bulgular;

Her iki meme başı, cilt-cilt altı doğal olup meme parankimi fibrokistik ekopaternaldir.

Her iki meme parankiminde solid ya da kistik lezyon saptanmamıştır.

Her iki aksillada patolojik görünümde lenfadenopati saptanmamıştır.

US Tanı: Fibrokistik meme paterni.

şeklindedir.

Yukarıda yer alan raporda sözü edilen “fibrokistik meme paterni” ifadesinin hastalık olup olmadığı gerçeği uyuşmazlığın sonuca bağlanmasını sağlayacaktır.

Dosyada yer alan 14.01.2011 tarihli belgede N Hastanesi’nden Genel Cerrahi Uzmanı Op. Dr. M’a göre “fibrokistik meme paterni” ifadesinin herhangi bir hastalık olmayıp, o günkü meme yapı şekli olduğu ve meme kanseri ile hiç bir bilimsel ilişkisinin kurulamayacağıdır.

Yine dosyada yer alan 30.03.2011 tarihli belgede, İ Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü’nden G ve T’a göre “fibrokistik meme yapısı”nın Amerikan Kanser Derneği (ACS) ve Ulusal Kanser Birliği (NCCN) Guidline göre meme kanser risk faktörleri arasında kabul edilmediği ifade edilmektedir.

Yukarıda yer alan tıbbi ve bilimsel değerlendirmelere göre “fibrokistik meme paterni”nin bir hastalık olmadığı ve meme yapısını ifade ettiği anlaşılmaktadır.

Diğer yandan söz konusu raporda yer alan tanı bir kanser belirtisi veya hastalık olmuş olsaydı, davacı Ç’nin 29.08.2008 tarihinden itibaren sağlık sigortası kapsamına alınana kadar geçen yaklaşık iki yılı aşkın sürede bu rapora dayanarak tedavi olmamasının mümkün olmadığı görülmektedir. Eğer söz konusu raporda yer alan tanı bir hastalık olsaydı mutlaka davacı ve doktoru tarafından bunun çaresine bakılacak, tedavisi yönüne gidilecekti. Dolayısıyla bilimsel olarak hastalık olmayan ve davacı tarafından da hastalık olduğu bilinmeyen bir şeyin hastalık olarak beyan edilmesi beklenemez. Bu nedenle söz konusu raporda yer alan tanının sigorta başlangıcında söylenmemiş olmasının, yanlış beyan olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı sonucuna varılmıştır.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Taraflar arasında ihtilafa neden olan “Fibrokistik Meme Paterni” sonuçlu M Tıp Merkezi meme USG raporunda yer alan meme USG sonucu ile ilgili olarak davalı şirket, davacı sigortalının yanlış beyanda bulunduğunu ileri sürmesi gerçekçi bulunmamıştır. O tarihteki söz konusu hastalıkla ilgili kistler için hastalık ifadesi dahi kullanılmamış ve herhangi bir tedavi uygulanmamışken sigortalıdan bunu hastalık olarak düşünmesi ve beyan etmesi beklenemez. Kaldı ki söz konusu meme USG raporunda sonuçlar meme kanseri şüphesi veya tanısını göstermiş olsaydı ne sigortalının ne de raporu inceleyen doktorun iki yılı aşkın bir süre herhangi bir tedavi uygulamadan beklemesi hayatın olağan akışı ile çelişmektedir. Hal böyle iken ve meme USG kontrolü yapacak tüm kadınlarda söz konusu raporda yer alan benzer sonuçların elde edilmesi kaçınılmaz iken doğal olan bir kontrol

sonucunun beyan edilmemiş olmasının yanlış beyan olarak değerlendirilmesi sigortacılıktaki iyi niyet kuralına aykırı olduğu sonucuna varılmıştır. Bu nedenle davalı X Sigorta AŞ'nin, davacı sigortalının ihtilafa neden olan "Lumpektomi+Sentinel Lenf Nodu Eksizyonu" operasyonuna ait 1.500 TL'lik sağlık giderlerini "davacıya ödemesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Diğer yandan, davacı Ç'nin sağlık sigortası poliçesine davalı sigorta şirketi tarafından konan "meme hastalıkları kontrolleri, tedavileri"ne ait muafiyetin de yukarıda yer alan gerekçelerle kaldırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Sonuç

Dosya muhtevası belgeler, tarafların iddia ve savunmaları ile birlikte yukarıdaki gerekçelerle ihtilâf konusunun miktarı, Sigortacılık Kanunu'nun 30'uncu maddesinin 12'nci fıkrasında öngörülen 40.000 TL'lik sınırın altında olduğu için, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 533'üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ilâ (4) numaralı bentlerinde tasrih olunan hallerin mevcudiyeti dışında temyizi kabil olmamak üzere,

Başvurunun kabulüne,

- Başvuru sahibinin (davacı) karşılanmayan 1.500 TL tedavi masrafının aleyhine başvuru yapılan (davalı) X Sigorta AŞ'den tahsili ile başvuru sahibine verilmesine,
  - Davalı X Sigorta AŞ tarafından Davacı Ç'nin sağlık sigortası poliçesine konan "meme hastalıkları kontrolleri, tedavileri"ne ait muafiyetin kaldırılmasına,
  - Başvuru sahibinin (davacı) sarf etmiş olduğu 35 TL başvuru masrafı'nın aleyhine başvuru yapılan (davalı) X Sigorta AŞ'nden alınarak başvuru sahibine verilmesine,
  - Tasdik Makamı Mahkemenin hesaplayacağı karar harcından, aleyhine başvuru yapılan (davalı) X Sigorta AŞ'nin sorumlu tutulmasına,
  - Başvuru sahibi (davacı) başvuru dilekçesinde faiz talebinde bulunmadığından HUMK 74'üncü maddesi uyarınca taleple bağlı kalınarak faiz ile ilgili hüküm kurulmamasına ,
- 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30'uncu maddesinin 12'nci fıkrası uyarınca kesin olarak karar verilmiştir.

* * *

GERİ

• **27.05.2011 tarih ve K-2011/429 sayılı Hakem Kararı (İşyeri Sigorta Poliçesi)**

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi Organize Sanayi Bölgesinde bulunan kablo imalathanesini 0001- sayılı Tüm İşyeri Sigorta Poliçesi ile 05/11/2010-2011 tarihleri arasında teminat altına alan X Sigorta Anonim Şirketine, söz konusu işyerinde 25.11.2010 tarihinde meydana gelen hırsızlık olayı neticesinde oluşan 1.400,00 TL hasarın ödenmesi talebinde bulunmuştur.

Değerlendirme

Taraflar arasındaki uyuşmazlık, başvurucuya ait işyerinde 24-25 Kasım 2010 tarihinde meydana gelen hırsızlık olayı neticesinde işyerinden çalındığı iddia edilen malların bedeli olan 1.400 TL'yi işyerinin sigorta poliçesini tanzim eden X Sigorta Anonim Şirketi'nin ödemekle yükümlü olup olmadığının çözümü konusundadır.

Dosya içerisinde bulunan poliçe incelendiğinde 05/11/2010-05/11/2011 tarihleri arasında geçerli olduğu, poliçenin 1.sayfasında teminat kapsamı ve limitlerin yazılı olduğu, 2. sayfasında ise genel ve özel şartların, muafiyet ve istisnaların yazıldığı, ayrıca aynı sayfanın notlar bölümünde ise ‘*Poliçede belirtilenin aksine hırsızlık teminatı*

- *Çevre duvarı ve bahçe kapısı*
- *Binanın tamamında faaliyet gösterilmekte olup, tek girişi vardır. Bu giriş çelik/saç kapıdır.*
- *Akşamları çevre aydınlatması*
- *Geceleri kendi bekçisi bulunması kaydı ile geçerlidir. Rizikonun gerçekleştiği sırada bu şartın mevcut ve çalışır olmadığı tespit edilmesi halinde bu hırsızlık ve bundan kaynaklanan her türlü zarar ve ziyan için sigorta teminatı geçersizdir’* denmektedir.

Ayrıca başvuruda bulunana Tüm İşyeri Sigortası Bilgilendirme Formu tanzim edilerek teslim edilmiş ve işyeri çalışanı A tarafından şirketin kaşesi vurularak teslim alınmıştır.

Taraflar arasında poliçenin vadesi ve yukarıda sayılan konulara ilişkin bir ihtilaf bulunmamaktadır.

Başvuru sahibinin 24-25 Kasım 2010 tarihlerinde gerçekleştiği iddia edilen hırsızlık olayı üzerine Jandarma Karakol Komutanlığı'na başvuruda bulunduğu, yapılan araştırmalar sonucunda düzenlenen Olay Yeri İnceleme Raporunda; hırsızlığın işyerinin batı duvarı üzerinde bulunan ve soğutma kulesi üzerinde duran açık pencereden girilerek yapıldığı, fabrika sahibinin beyanından fabrikada gece çalışan olmadığı ve güvenlik görevlisi bulunmadığı, fabrika içinde ve dışında güvenlik kamera sisteminin bulunmadığı, hırsızlık olayının 25/11/2010 günü tekrar işletmeye gelindiğinde fark edildiği, yapılan hırsızlık sonucunda ihraç fazlası 40-50 kilo civarında bakır kablo ile idari işler odasında masa üstünde bulunan dizüstü bilgisayarın çalınmış olduğu belirtilmiştir.

Fabrika sahibi A.A. ayrıca verdiği ifade tutanağında fabrikasında güvenlik kamerası ve bekçinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Tarafların iddia ve savunmaları göz önüne alınarak dosya içeriğinde bulunan belgeler incelenmiş ve bu belgeler ışığında bir hüküm tesis edilmiştir.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Taraflar arasında kurulan sigorta sözleşmesinde *hırsızlık teminatının geceleri kendi bekçisi bulunması kaydı ile geçerli olduğu ve rizikonun gerçekleştiği sırada bu şartın mevcut ve çalışır olmadığına tespit edilmesi halinde bu hırsızlık ve bundan kaynaklanan her türlü zarar ve ziyan için sigorta teminatının geçersiz olduğu* şeklinde bir hükme yer verilmesi Türk Ticaret Kanunu'nun 1266. maddesinin son fıkrası ve 1281/2. maddeleri hükümlerine göre mümkün ve geçerli bulunmaktadır. Nitekim başvuruda bulunan söz konusu hükmün geçersiz olduğuna ilişkin bir iddiaya yer vermemiştir.

Meydana gelen riziko açısından başvuru sahibinin fabrikada gece bekçisi bulundurma yükümlülüğünü yerine getirmediği sabittir. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesinin meydana gelen hırsızlıkla illiyet bağı olduğu anlaşılmaktadır.

Sigorta sözleşmesinin sigorta ettiren lehine değiştirilebilmesinin takdirinde sözleşmenin kurulduğu an dikkate alınmalıdır. Taraflar sözleşmeyi tanzim ederken hırsızlık teminatının geçerliliği ile ilgili olarak çok açık bir hüküm tesis edilmiştir. Bir değişiklikten söz edebilmek için sigortalıyı koruyan bir hükme aykırılığın bulunması gerekmektedir. Olayda böyle bir aykırılık tespit edilememiştir. Poliçede belirtilen hüküm Borçlar Kanunu 18/1. maddesi uyarınca yorumu gerektirmeyecek nitelikte açık ve nettir. Söz konusu hüküm Türk Ticaret Kanunu'nun yukarıda değinilen maddelerine göre geçerli olduğu gibi Borçlar Kanunu'nun 19. maddesi uyarınca da geçerlidir.

Bu bilgilerin ışığında başvuruda bulunanın talebinin teminat dışında kaldığının kabulü gerekir.

Sonuç

İhtilaf konusu miktar, Sigortacılık Kanunu'nun 30.maddesinin 12.fıkrasında öngörülen 40.000,00 TL'lik sınırın altında bulunduğu için, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 533.madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla temyizi kabil olmamak üzere,

Başvuruda bulunanın talebinin reddine, 35.00 TL yargılama giderinin başvuruda bulunanın üzerinde bırakılmasına, aleyhine başvuru yapılan Sigorta Şirketi avukat ile temsil edilmediğinden lehine avukatlık ücreti takdirine gerek olmadığına kesin olarak karar verilmiştir.

* * *

GERİ

• **22.04.2011 tarih ve K-2011/306 sayılı Hakem Heyeti Kararı (Elektronik Cihaz Sigorta Poliçesi)**

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi davacı şirket yetkilisi D tarafından Sigorta Tahkim Komisyonuna verilen 10.02.2011 tarihli yazılı beyanda ve 24.02.2011 tarihli başvurusunda, 18.10.2010 tarihinde 5500 model Lazer Epilasyon sisteminde hasar oluştuğunu hasar sonrası aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketine müracaat edildiğini ekspertiz çalışması sonucu meydana gelen hasarın sigortalının servis aldığı D Ltd. Şti. tarafından 14.300 USD+KDV olarak belirlendiğini, ancak X Sigorta A.Ş.’nin Pump Chamber Laser (Laser Head) ünitesinin teminat dışı tutulduğunu bunun üzerine sigorta şirketine itiraz ettiğini belirterek 14.300 USD+KDV tutarındaki hasarının gecikme zammıyla beraber ödenmesi talebine bulunmuştur

Tespit ve Değerlendirmeler

Başvuru sahibi 110 sayılı Elektronik Cihaz Sigorta Poliçesi ile 28.05.2010 başlangıç 28.05.2011 bitiş tarihleri arasında 1 adet 2205 model Epilasyon yağ lazeri cihazı ile 1 ad.2005 model Soğutucu cihazı toplam 120.000 TL. sigorta bedeli üzerinden Elektronik Cihaz ve Hırsızlık risklerine karşı, aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketine sigorta ettirmiştir.

Poliçede Elektronik Cihaz hasarları için “Her bir hasarda cihaz başına asgari 100 USD olmak kaydı ile ödenecek tazminat tutarının %10’u oranında tenzili muafiyet uygulanacaktır.” şartı bulunmaktadır.

17.10.2010 tarihinde 5500 model Lazer Epilasyon sisteminde hasar oluşmuş ve başvuru sahibi hasar sonrası aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketine müracaat edilmiş ve sigorta şirketi tarafından Ekspertiz Hizmetleri Ltd. Şti, hasar tespiti için görevlendirilmiş ve ekspertiz Makina Mühendisi O tarafından yapılmıştır.

Hasarlanan Pump Chamber ünitesi, kapasitör bankası ve yüksek voltaj güç kaynağının yenileri için D Ltd. Şti.’den teklif alınmıştır. Alınan tekliflere göre;

	USD	
iç kaynağı onarımı	3.000,	KDV
kapasitör bankası modülü onarımı	2.800,	KDV
mp chamber onarımı	8.500,	KDV

olmak üzere toplam 14.300 USD+KDV hasar saptanmıştır. Alınan bu teklifler eksper tarafından da uygun bulunmuştur.

Aleyhine başvuru yapılan X Sigorta A.Ş., güç kaynağı onarımı ve kapasitör bankası onarımı için toplam 5.800 USD.yi hasar tarihindeki (17.08.2010) TCMB Döviz satış kuru üzerinden TL.ye çevirerek %10 muafiyet düşmüş ve hasar tutarı olarak 7.821 TL’ ni 11.11.2010 tarihinde başvuru sahibinin banka hesabına havale etmiş ve 8.500 USD tutarındaki pump chamber hasarını ise bu ünitenin ekonomik ömrünü tamamladığı gerekçesi ile reddetmiştir.

Sigorta şirketinin bu ünitenin ekonomik ömrünü tamamladığı ve hasarın teminat dışı olduğu yolundaki iddiası ekspertiz raporunda yer alan;

“D ve muhtelif teknik servislerle yapılan görüşmelerde pump chamber ünitesinin teknik ömrünün kullanım koşullarına göre değişmekle birlikte ortalama 3.000.000 atım olduğu bilgisi elde edilmiştir.

Hasarlı lazer epilasyon cihazı 3.829.402 atımdadır ve sigortalı ile yapılan görüşme neticesinde pump chamber ünitesinin ile defa hasara uğradığı bilgisi temin edilmiştir.

Pump Chamber ünitesi teknik ömrünü tamamlamıştır.

Sigortalı ile yapılan görüşmede lazer epilasyon cihazını kapsayan halihazırda bir bakım anlaşmasının bulunmadığı ancak rutin bakımları D tarafından düzenli olarak yapıldığı bilgisi temin edilmiştir “

şeklindeki ifadeye dayanmaktadır.

Bu halde ihtilaf, davacının sair taleplerinin Sigorta Tahkim Komisyonu’na müracaatından önce Sigorta Kuruluşu tarafından karşılandığı anlaşılacakla, bu hususta ayrıca bir incelemeye gerek bulunmaksızın, 8.500 USD tutarındaki “Pump Chamber Ünitesi” hasarından, poliçeye göre % 10 muafiyet uygulandıktan sonra kalan 7.650 sigorta tazminatı tutarının, sigorta poliçesi kapsamında tazmin edilip edilmeyeceği ve ödenen 7.821 TL hasar tutarının KDV’sinden sigorta şirketinin sorumlu olup olmayacağı noktasında toplanmaktadır.

Heyetimiz, ihtilafı, tabi olduğu yasal çerçevede incelemiş ve aşağıda gerekçesi yer alan kararı vermiştir.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Türk Ticaret Kanunu’nun, sigortacının sorumluluğunun düzenlendiği 1281. maddesinde

“ Sigortacı, harb ve isyandan başka bir sebeple mallara arız olan telef ve tagayyür gibi bütün hasarlardan mesul olur.

Sigortacının, 1 inci fıkra gereğince mesul olduğu rizikolardan biri sigorta poliçesinin hükmünden istisna edilmişse vaki hasarın istisna edilen rizikolardan doğduğunun ispatı sigortacıya aittir.”

hükmü yer almaktadır.

Bu madde hükmüne göre, sigortacı, kaide olarak harp ve isyan rizikosu haricinde bir sebeple sigortalı mallarda oluşacak zararlardan sorumlu olacaktır.

Burada sigortacı açısından önemli olan diğer bir husus, T.T.K.’nun 1281. maddesine göre meydana gelen hasarın, istisna edilen rizikolardan meydana geldiğinin ispatı yükünün sigortacıya ait olduğudur.

Yani sigortacı, önüne gelen bir olayda, zararın sigorta sözleşmesinde istisna edilmiş bir hal sonucu meydana geldiğini ve hasar tazminatı talebinin sigorta teminatlarına dahil bulunmadığını iddia ediyorsa, bu hususu ispat etmelidir. Aksi halde, tazminat talebinden sorumlu olacaktır.

Somut olayda Sigorta Kuruluşu hasara ilişkin ret gerekçesi olarak, "Lazer epilasyon cihazı pump chamber ünitesinin zaman içerisinde, mutad kullanım neticesinde teknik ömrünü tamamladığı eksper tarafından rapor edilmiştir. Yani cihazın bu parçasına yönelik hasar ani ve beklenmedik değildir" olarak beyanda bulunmuş, " yine “Elektronik Cihaz Genel Şartları’nın 3. maddesi ise teminat dışı kalan halleri düzenlemiştir. 3. maddenin e fıkrası şu şekildedir; Sigortalı kıymetlerin normal işlemlerinden ve mutad kullanılmasından doğan aşınma ve yıpranmalardan veya çürüme, paslanma, korozyon, erezyon ve oksidasyondan, atmosferik vesair şartların sebebiyet verdiği tedrici

bozulmalardan kaynaklanan hasarlar teminat dışıdır." demek suretiyle Elektronik Cihaz Sigortası Genel Şartları'nın 3. maddesi gereğince, hasar tazminatı talebinin rededildiğini beyan etmiştir.

Sigorta kuruluşunun bu yöndeki iddiasını eksper raporuna dayandırmaktadır. Eksper raporu incelendiğinde,

D ve muhtelif teknik servislerle yapılan görüşmelerde pump chamber ünitesinin teknik ömrünün kullanım koşullarına göre değişmekle birlikte

Ortalama 3.000.000 atım olduğu bilgisi elde edilmiştir.

Hasarlı lazer epilasyon cihazı 3.829.402 atımdadır ve sigortalı ile yapılan görüşme neticesinde pump chamber ünitesinin ile defa hasara uğradığı

Bilgisi temin edilmiştir.

Pump Chamber ünitesi teknik ömrünü tamamlamıştır.

Sigortalı ile yapılan görüşmede lazer epilasyon cihazını kapsayan halihazırda bir bakım anlaşmasının bulunmadığı ancak rutin bakımları DGT tarafından düzenli olarak yapıldığı bilgisi temin edilmiştir.

şeklinde eksper tespitinin bulunduğu ve netice olarak, sigortalı cihazın teknik ömrünü tamamladığından hasarın sigorta teminatı kapsamında değerlendirilemeyeceği kanaatine varıldığı görülmüştür.

Sigorta eksperinin bu kanaatini bir kısım teknik servislerden aldığı bilgiye dayandığını bildirdiği görülmüştür. Buna karşın hasarın yakın sebebi hakkında eksper raporunda detaylı bir inceleme ve başkaca bir tespit bulunmamaktadır.

Oysa, bu cihazın ortalama atım sayısının ne olduğu başka bir husus, meydana gelen hasarın cihazın ortalama atım sayısının üzerinde atım sayısına ulaşmış olması nedeniyle oluşması başka bir husustur.

Kaldı ki emsal dosyalarda, bu cihazın atım sayısının 3.000.000 atımın üzerinde olabileceği yönünde tespit ve değerlendirmeler de mevcut bulunmakta olup, sigortalı cihazda meydana gelen her hasarın açıkça kanıtlanmadıkça atım sayısı ile izah edilmesi muteber kabul edilemez.

Yine eksper raporunda "Sigortalı ile yapılan görüşmede lazer epilasyon cihazını kapsayan halihazırda bir bakım anlaşmasının bulunmadığı ancak rutin bakımları D tarafından düzenli olarak yapıldığı" belirtilmiş olmakla, cihazın bakımlarının düzenli olarak yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu halde cihazın ortalama atım sayısının üzerinde bir atım sayısına ulaşabileceği de söylenebilir. Bu tespiti doğrulayan diğer bir husus, bizzat 20.08.2010 tarihli eksper raporunun 3. sayfasında yer alan, cihazın teknik ömrünün kullanım koşullarına göre değişebileceğine ilişkin D'den alındığı beyan edilen görüştür.

Somut olayda, eksper sadece ortalama atım sayısına dayalı olarak bir kanaat belirtilmiş ve Sigorta Kuruluşu tarafından sırf bu kanaate dayalı olarak hasar tazminatı reddedilmiş olmakla, hasarın sigortalı Pump Chamber ünitesinin teknik ömrünü tamamlaması nedeniyle meydana geldiğinin üzerinde hiçbir şüpheye mahal vermemek üzere ortaya konup kanıtlandığını kabul etmek mümkün gözükmemektedir.

Sigorta kuruluşu, *Elektronik Cihaz Sigortası Genel Şartları'nın 3. maddesi* mucibince, zararın "münhasıran sigortalı kıymetlerin normal işlemlerinden ve mutad kullanılmasından doğan aşınma ve yıpranmalardan veya çürüme, paslanma, korozyon, erezyon ve oksidasyondan, atmosferik ve sair

şartların sebebiyet verdiği tedrici bozulmalardan” kaynaklandığını ispatlayamadığı müddetçe, sigortalı cihazda meydana gelen hasarı tazmin borcu altındadır.

Vaki hasarın, *genel şartlarda “Sigortalı kıymetlerin normal işlemesinden ve mutad kullanılmasından doğan aşınma ve yıpranmalardan veya çürüme, paslanma, korozyon, erezyon ve oksidasyondan, atmosferik vesair şartların sebebiyet verdiği tedrici bozulmalardan kaynaklanan hasarlar”* olarak sayılan hallerden biriyle örtüştüğünü söylemek mümkün bulunmadığı gibi, dava dosyasında hasarın bu hallerden biri sonucu oluştuğunu ortaya koyan hiçbir teknik bilgi ve tespit de bulunmamaktadır.

Somut olayda sigorta kuruluşu, hasarın istisna edilen hallerden biri ile gerçekleştiğini ve poliçe teminatı kapsamında bulunmadığını ispatlayamamıştır ve bu halde cihazın ortalama atım sayısının üzerinde atım yaptığı ve bu nedenle teminat dışı bulunduğu gerekçesine dayanarak hasar tazminatını ödeme borcundan kurtulması mümkün bulunmamaktadır.

Bunun yanında, taraflar arasında meri sigorta poliçesinde, sigortalı cihazın ortalama atım sayısına, bu sayının üzerine çıkıldığında meydana gelen hasarların teminat dışı olduğuna ilişkin bir kayıt bulunmadığı gibi, bu hususta sigortalının bilgilendirildiğine ilişkin bir belge de tespit edilmemiştir. Bu halde, Sigorta Kuruluşu tarafından cihazın sırf ortalama atım sayısı esas alınarak hasarın reddedilmesi, poliçe hükümlerine, Sigortacılık Kanunu’na ve Bilgilendirme Yönetmeliği’ne aykırı bulunacaktır.

Bu tespit ve değerlendirmeler sonucu, Sigorta Kuruluşu'nun somut olayda vaki hasarın Türk Ticaret Kanunu'nun sigortacın sorumluluğunun düzenlendiği 1281. maddesi mucibince istisna edilen rizikolardan doğduğunu, *Elektronik Cihaz Genel Şartları'nın 3. maddesinde yer “ Sigortalı kıymetlerin normal işlemesinden ve mutad kullanılmasından doğan aşınma ve yıpranmalardan veya çürüme, paslanma, korozyon, erezyon ve oksidasyondan, atmosferik vesair şartların sebebiyet verdiği tedrici bozulmalardan kaynaklandığını”* ispat ettiğini söylemek mümkün bulunmamakla, Sigorta Kuruluşunun bu yöndeki iddialarının kabulü de heyetimizce mümkün görülmemiştir.

Heyetimizce bu gerekçelerle, Davalı Sigorta Kuruluşu'nun, 8.500 USD tutarındaki Pump Chamber Ünitesi hasarından, poliçe hükümlerine göre % 10 muafiyet uygulandıktan sonra kalan 7.650 sigorta tazminatı tutarını ve daha önce ödenen 7.821 TL hasara ilişkin 1.408 TL KDV tartını sigorta poliçesi kapsamında Başvuru Sahibi'ne ödemesi gerektiği, Başvuru Sahibi'nin fazlaya ilişkin talebinin ise, bu taleplerin Tahkim Komisyonu'na müracaatından önce Sigorta Kuruluşu tarafından 11.11.2010 tarihinde banka hesabına havale edilmiş olması nedeniyle reddedilmesi gerektiğine yönünde karar verilmiştir.

Sonuç

- 1- Başvuru Sahibinin davasının KISMEN KABULÜ ile sigorta teminatı kapsamında bulunan, 8.500 USD tutarındaki Pump Chamber Ünitesi hasarından, poliçe hükümlerine göre % 10 muafiyet düşüldükten sonra kalan 7.650 sigorta tazminatı tutarının, TCMB Döviz satış kuru üzerinden (1.498,4TL) hesaplanarak bulunan 11.462,00 TL + 2.063,00 TL KDV + 1.408 TL KDV(dava tarihinden önce ödenen 7.821 TL hasara ilişkin KDV) olmak üzere ceman 14.933 TL olarak, dava tarihi olan 24.02.2011 tarihinden itibaren işleyecek ticari avans faizi ile birlikte davalı sigorta kuruluşu X Sigorta A.Ş.'den alınarak başvuru sahibi davacıya ödenmesine, davacının fazlaya ilişkin talebinin reddine,
- 2- Davalı sigorta kuruluşu vekil ile temsil edildiğinden, reddedilen kısım üzerinden resmi tarifeye göre bulunan 1.241,00 TL vekalet ücretinin başvuru sahibinden alınarak, davalı sigorta kuruluşu X Sigorta A.Ş. verilmesine,
- 3- Davacının yatırmış olduğu 225,00.- TL Komisyon harç ücretinin kabul ve ret oranına göre bulunan 150,00 TL'nın davalı sigorta kuruluşundan alınarak, başvuru sahibi davacıya ödenmesine, baki başvuru harcının başvuru sahibi davacı üzerinde bırakılmasına,
- 4- Başvuru sahibi (Davacı) avukat ile temsil edilmediğinden avukatlık ücreti takdirine yer bulunmadığına,

* * *

GERİ

• **28.04.2011 tarih ve K-2011-346 sayılı Hakem Heyeti Kararı (Sağlık Sigortası)**

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi tarafından özetle, sigorta poliçesi kapsamında gerçekleşen ve sigorta şirketi tarafından ödenmeyen tedavi masraflarına ilişkin tazminat taleplerinin reddedilmesi sonucu Tahkim Komisyonuna müracaatta bulunulmuş ve 22.180,32 TL, faiz, noter masrafı, avukatlık masrafı ve bilirkişi ücretinin ödenmesini talep etmektedir.

Değerlendirme

Dosyaya sunulan bilgi ve belgeler incelendiğinde, uyuşmazlığın esası; başvuru sahibinin mevcut rahatsızlığının sigortalılık öncesi dönemde mevcut olup olmadığı ve bu durumun taraflar arasında akdedilen sigorta sözleşmesi genel ve özel şartları uyarınca teminata etkisi noktasında odaklanmaktadır.

Yerleşmiş Yargıtay uygulaması uyarınca, taraflar arasındaki anlaşmazlığın çözümünde, TTK hükümleri yanında, akdedilen sözleşmenin genel ve özel şartlarının bir bütün olarak değerlendirilmesinin gerekeceği, ve sözleşmenin akdedildiği tarihte geçerli olan genel şartların ve poliçeye eklenen özel şartların o sözleşme dönemince geçerli olacağı ve tarafları bağlayacağı açık ve net bir durumdur.

Sigorta sözleşmelerinin kurulumunda, teminat altına alınacak riskin belirlenmesi ve bu riskin gerçekleşme ihtimali ile, tespiti, analizi ve fiyatının belirlenmesine yardım eden, riskin varlığı ve mevcut durumuna yönelik bilgileri içeren, sigortacılık tekniği, işleyişi ve riskin maliyetini oluşturmada esas alınan başvuru formu şirketler için hayati önem arz ettiğinden, bu formun doldurulmaması veya eksik cevaplandırılmış olması durumlarında şirketlerin sigortalanacak risk, sigorta primi ve ödenecek tazminatın bedellerini ya hiç hesaplayamayacağı ya da olması gerekenden eksik veya fazla olarak hesaplayacağı hususu aşıkardır.

Anlaşmazlığa konu olayda, aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi, sigortalının, sigortalılık başlangıç dönemi öncesi yüksek tansiyon tanısıyla ilaç tedavisi almasına rağmen bu durumu başvuru formunda kendilerine bildirmediğini, provizyon onayının mevcut beyansız hastalık kabul edilerek reddedildiğini, poliçe özel şartları uyarınca, poliçe başlangıç tarihinden öncesine dayanan rahatsızlıkların gerektirdiği tedavi ve ameliyat giderlerinin poliçe teminatları kapsamı dışında bulunduğunu ifade etmektedir. Başvuru sahibi ise 1998-1999 yıllarında psikolojik rahatsızlıklarından dolayı A Hastanesi'ne başvurduğunu, bu rahatsızlıkların psikolojik sebeplerden kaynaklandığının kendisine bildirildiğini, verilen ilaçların kullanımının sürekli olmadığını, o günden bu yana aynı veya benzer konularda herhangi bir şikayeti ya da sağlık kuruluşuna başvurusunun olmadığını ifade ederek sigortalılık öncesi böyle bir rahatsızlığının bulunmadığını iddia etmektedir.

Başvuru sahibinin dosyada mevcut hastane kayıtları; 06 Kasım 2010 tarihli Ayaktan Değerlendirme Formu (Kardiyoloji), İç Hastalıkları ve Kardiyoloji uzmanının 05.11.2010 tarihli yazısı ve 22 Aralık 2010 tarihli epikriz raporunda 7-8 yıldır HT hastalığı olduğu ve Inhibace tansiyon ilacını kullandığı, bu hastalığın bir check up sonucu ortaya çıktığı ifade edilmektedir. Yine mevcut ekokardiyografi sonucunun da "hipertansif kalp hastalığı" ile uyumlu çıkması bu durumu desteklemektedir.

Bu itibarla başvuru sahibinin sigortalılığın başlangıcı tarihinde mevcut ve devam eden HT hastalığının bulunmasına karşın mevcut bu hastalığını beyan etmediği sonucuna kurulumuzca ulaşılmıştır. Taraflar arasında akdedilen sözleşmenin Sağlık Sigortası Genel Şartları'nın "Sigorta Ettirenin Sözleşme Yapılırken Beyan Yükümlülüğü"nü düzenleyen 6. maddesinin ikinci fıkrasında, "Sigorta ettiren/sigortalı teklifname ve bunu tamamlayıcı belgelerde kendisine sorulan sorulara doğru cevap vermek ve rizikonun konusunu teşkil eden, rizikonun takdirine etkili olacak hususlardan kendisince bilinenleri de beyan etmekle yükümlüdür. ..." hükmü yer aldığından ve Bireysel Sağlık Sigortası Özel Şartları İstisnalar başlığını taşıyan 11. maddesinin 24. bendi gereğince poliçe dönemi öncesinden gelen her türlü hastalık ve maluliyete ait giderler teminat dışı tutulmuş olduğundan, sigorta genel ve özel şartlarına aykırılık sebebiyle başvuru sahibi sigortalının, aleyhine başvuru yapılan sigortacıdan talepte bulunabileceği bir tazminat talep hakkının bulunmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç

Başvurunun reddine,

- 1- Başvuru sahibinin (davacı) sarf etmiş olduğu 225-TL' sı başvuru masrafının kendi üzerinde bırakılmasına,
  - 2- Aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi kendisini vekille temsil ettirmiş olduğundan AAÜT uyarınca hesaplanan 2.679,66,-TL vekalet ücretinin başvuru sahibinden (Davacı) alınarak aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketine verilmesine,
  - 3- Tasdik Makamı Mahkemenin hesaplayacağı karar harcından, başvuru sahibinin sorumlu tutulmasına,
- 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30.maddesinin 12.fıkrası uyarınca kesin olarak karar verilmiştir.

* * *

GERİ

- **01/04/2011 tarih ve K-2011/261 sayılı Hakem Kararı (Konut Sigorta Poliçesi)**

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi P tarafından 27.12.2010 tarihinde Komisyona iletilen ve X Sigorta AŞ ile yaşandığı beyan edilen uyuşmazlık talebinin konusu konut sigorta poliçesi kapsamında teminat altına alınan evinde 15.10.2010 tarihinde meydana gelen hırsızlık olayı sonucu daire kapısında meydana gelen ve ödenmeyen 950,00-TL hasar bedelinin ödenmesine ilişkindir.

Değerlendirme

Dosyada sunulan bilgi ve belgeler incelendiğinde, sigorta şirketi ile sigortalı arasında ortaya çıkan uyuşmazlığın konut sigorta poliçeli dairede meydana gelen hırsızlık neticesinde giriş kapısının kırılmasının teminata dahil olup olmadığı ile ödenmesi gereken tazminat miktarı konusunda olduğu anlaşılmaktadır.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Dosya içeriğinde bulunan iddia ve savunmalar ile taraflarca sunulan belgeler incelendiğinde başvuru sahibi sigortalının, Ankara adresindeki konutunu X Sigorta'ya konut sigorta poliçesi ile sigorta ettirdiği ve hırsızlık olayının gerçekleşme tarihinin (15/10/2010) poliçe vadesi içerisinde kaldığı, poliçe teminatları incelendiğinde bina, bina deprem ve ek teminat olarak vefat, sürekli sakatlık ve tedavi masraflarını karşılayan ferdi kaza sorumluluk teminatı olduğu, ayrıca poliçenin 2.sayfasında "A.benim evim sigortasının kapsamı" başlığı altında **hırsızlık teminatı verildiği görülmektedir.**

Hırsızlık Sigortası Genel Şartlarının A.2. Sigorta Bedelinin Kapsamı başlıklı maddesinin 3.fıkrasına göre de "Hırsızlık eylemini gerçekleştirmek amacıyla sigortalı kıymetlerin bulunduğu yerlere girilmesi veya bu yerlerin açılması esnasında verilecek tahribat da sigorta teminatı kapsamındadır."denilmektedir. Buna göre poliçeye konulan özel şart niteliğindeki "konut binası ve/veya konut içinde olmak kaydı ile eşyaların.." ifadesi özel şartlar sigortalı aleyhine ağırlaştırıcı hüküm içeremeyeceğinden yukarıda bahsedilen genel şart hükmü karşısında geçersiz olacaktır. Dolayısıyla meydana gelen hırsızlık hasarı sigorta teminatı kapsamına girmektedir.

Hasar miktarının tespitine gelince, Taraflarca imzalanmış bir mutabakatlı kıymet takdir raporu ibraz edilmemesine karşın poliçenin 3.sayfasında "Mutabakatlı Kıymet Notu" metninin yer aldığı, bu metnin " Bu sigorta sözleşmesi ile temin edilen konut binası Yangın Sigortası Genel Şartları B.5.2. maddesi gereğince Gayrimenkul Değerleme Şirketi tarafından yapılan kıymet takdiri ve düzenlenen Değerleme Raporuna istinaden mutabakatlı kıymet esaslı ile sigortalıdır" şeklinde olduğu görülmüştür. Poliçeye derc edilmiş bir mutabakat söz konusu olduğundan hasara eksik sigorta uygulanması mümkün değildir.

Bu sebeple -başvuru sahibinin talebinde KDV olmadığından-, eksper raporuyla uygun bulunan 950,00-TL kapı bedelinin tazmini gerektiği şeklinde hüküm kurulması gerekmiştir.

Sonuç:

Yukarıda açıklanan nedenlerle, başvurunun kabulü ile,

(1) Başvuru sahibine, aleyhine başvuru yapılan X Sigorta AŞ tarafından, 950,00-TL tazminat ödenmesine, dilekçede faiz talebi olmadığından hükmedilmesine yer olmadığına,

(2) Başvuru sahibinin sarf etmiş olduğu 30,00-TL başvuru harcının aleyhine başvuru yapılan şirketten alınarak başvuru sahibine verilmesine,

(3) Tasdik makamı Mahkemenin hesaplayacağı karar harcından X Sigorta AŞ.nin sorumlu tutulmasına,

İhtilâf konusu miktar, Sigortacılık Kanunu'nun 30'uncu maddesinin on ikinci fıkrasında öngörülen 40.000.00-TL'lık sınırın altında olduğundan, HUMK.'un 533'üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ilâ (4) nr.lı bentlerinde tasrih olunan hallerin mevcudiyeti dışında KESİN olarak karar verilmiştir.

* * *

GERİ